

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Ζ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ. 22

Η ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Θεία συνάρσει, συνήλθεν εἰς ἱερὰν Σύνοδον ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος. Θεσμός Θεοπαράδοτος· καὶ τάξις Θεοσύλλεκτος.

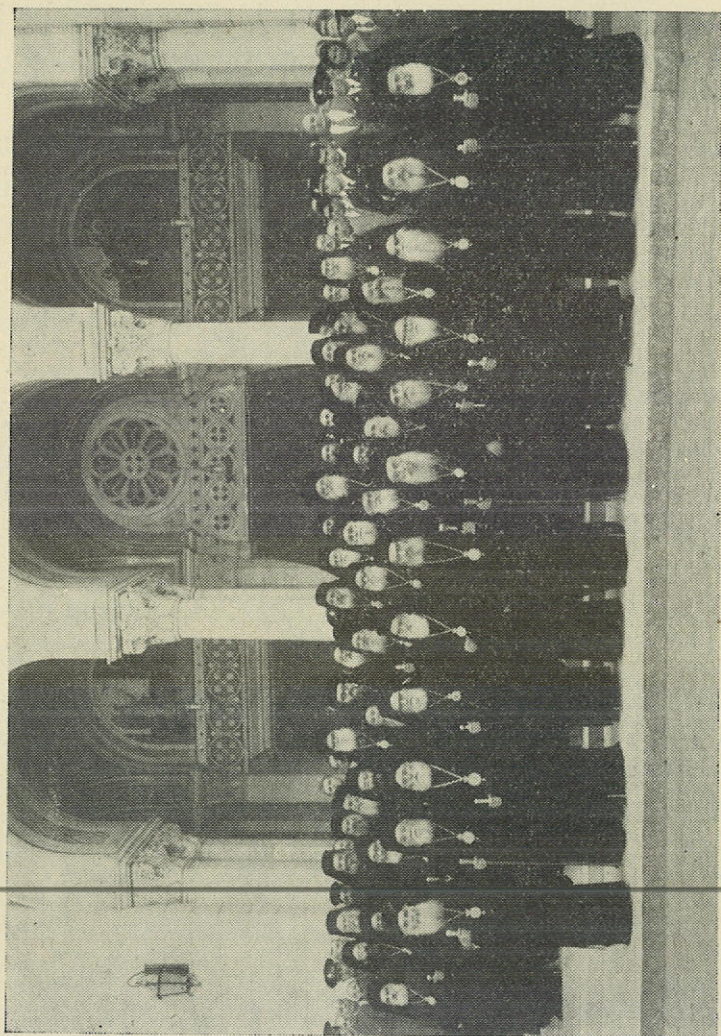
Καθ' ὅσον ἡ ὁρατὴ Ἐκκλησία συμβολίζει τὴν ἀόρατον Ἐκκλησίαν. Καὶ ἡ ἐπίγειος Ἱεραρχία τὴν Οὐρανίαν τοιαύτην. Καὶ δι' αὐτῆς, ὡς παρατάξεως Κυρίου, καθοδηγούμεθα καὶ χειραγωγούμεθα πρὸς τὸ ἄφατον μυστήριον τῆς θείας ζωῆς.

*

Διὰ τῆς Ἱεραρχίας κυρίως, ὡς θεοσυστάτου θεσμοῦ, βεβαιοῦται ἡ ὄντολογικὴ ὑπαρξις τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, αἰωνίως ἐσταυρωμένου ἐν τῷ κόσμῳ. Συντελοῦνται οἱ ἐκάστοτε προσανατολισμοὶ τῆς, ὡς στρατευομένης τοιαύτης, πρὸς δημιουργίας πολιτιστικῆς. Γεωργεῖται ἡ πνευματικὴ ἄρουρα. Πληθύνονται καὶ μωροβολοῦν τὰ ἄνθη τοῦ Πνεύματος. Καὶ πραγματοποιεῖται, ὁσημέραι, τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ θέλημα «ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς».

*

Καὶ κατ' οὐσίαν, ὁ πάνσεπτος τῆς Ἱεραρχίας θεσμός ἀποτελεῖ ἀκλινῆ συνέχειαν τῆς ἁγίας Ἀποστολικῆς Συνάξεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Ὅτε, κατὰ τὰς Πράξεις, οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου «ἦσαν ἅπαντες συνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος, ὥσπερ φερομένης πνοῆς

Ἡ Σιεπτή Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

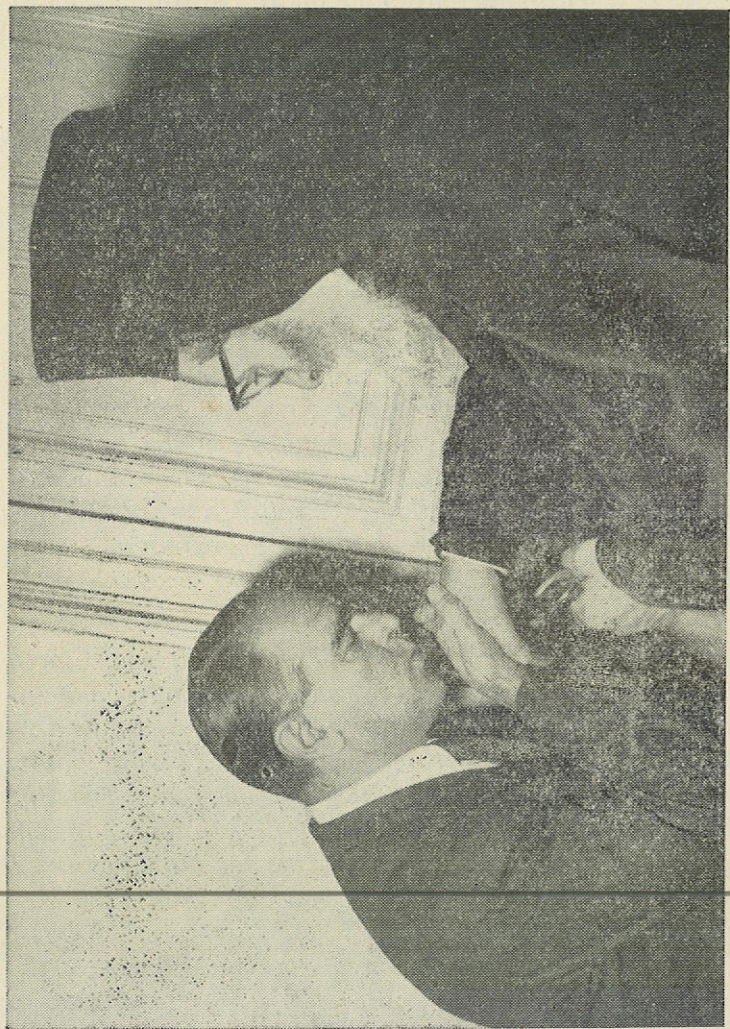
βιαίας. Καὶ ὤφθησαν διαμοιραζόμενοι αὐτοῖς γλῶσσαι πυρός. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου» (Πράξ. Β' 2-4).

*

Εἰς τὴν Ὁρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ ἀναπαύεται ἐπὶ τῆς ἁγίας Παραδόσεως, βασικὸς καὶ θεμελιώδης σκοπὸς ὑπόκειται ἡ μεταμόρφωσις καὶ ἡ θέωσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ ὅλης τῆς στεναζούσης Κτίσεως. Ἡ δὲ ἐμπειρία τῆς —ἐμπειρία Οἰκουμενικῆ— ἐθεμελίωσε τὴν Διοίκησιν αὐτῆς συλλογικὴν καὶ δημοκρατικὴν. Εἶναι δέ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, ἐγγύτερον πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Διότι εἶναι βέβαιον, ὅτι ὅσον στερρότερον προσκολλᾶται τις εἰς ἐξουσίας καὶ κριτήρια προσωποπαγῆ, τόσον περισσότερον ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ, ὅστις «ἐπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν καταλιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ». (Α' Πέτρον 2,21).

*

Δυστυχῶς διὰ τὸ νεοπαγὲς ἡμῶν Ἔθνος, κατὰ τὴν κρίσιμον ὥραν, καθ' ἣν συνετάσσετο τοῦτο διὰ τὸν ἐλεύθερον πλεόν βίον του, ἐδολοφονήθη ὁ Κυβερνήτης Καποδίστριας. Καὶ λέγομεν δυστυχῶς, διότι ἦτο ἄρχων πολύπειρος, καὶ σώφρων, καὶ εὐσεβῆς καὶ πιστεύων εἰς τὴν ἀρετὴν, ὡς τὸ λαμπρότερον τῆς ἐξουσίας κόσμημα. Ἐπιπροσθέτως δέ, διότι γαλακτοτροφηθεὶς οὗτος παρὰ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὸν σωτηριώδη νόμον τῆς ἐν Χριστῷ Ἐλευθερίας, κατενόει, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, τὴν Ἐθνοποιὸν τῆς δύναμιν, καὶ τὴν μεγίστην σημασίαν τῆς Παραδόσεως. Καὶ ὡς φορέως τῆς ἐμπειρίας τῶν παρελθουσῶν γενεῶν· ἀλλὰ καὶ ὡς ἠθικῆς δυνάμεως συνεχοῦσης τὰ ὑπεράγαν ζωηρὰ σκιρτήματα τῆς Ἐλευθερίας, καὶ κατευθυνούσης συνετῶς αὐτὰ εἰς ρυθμὸν δημιουργίας σώφρονα καὶ χαροποιόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆς προσερχόμενος εἰς τὴν ἐναρκτήριον Συνεδρία τῆς Σπειτῆς Ἱεραρχίας.

Τοιοντοτρόπως, κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἀυτοκεφάλου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἐπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς Βαυαρικῆς Ἀντιβασιλείας συστήματα ἀλλόφυλα καὶ ξενήκουστα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον οὕτω ρίζωμα εἰς τὴν πάτριον ἡμῶν γῆν. Καὶ ἐντεῦθεν ὁ σάλος πολὺς. Διότι ἀνασπάσαντες τὰς ἀγκύρας καὶ κόψαντες — ἀντικανονικῶς — τὰ προμνήσια, ἠρνοίχθημεν εἰς ἄξενα πελάγη, κατάμεστα παντοειδῶν ὑφάλων. Ἡ εὐτυχία ὁμως τῶν λαῶν κατοχυροῦται καὶ κατασφαλίζεται, μόνον ὅταν ἡ ζωὴ βιοῦται ὡς ἱστορικὴ συνέχεια καὶ ὡς ἀλληλεγγύη τῶν γενεῶν, ἱεραρχοποιοῦσα τὴν κοινωνίαν καὶ τὰ κριτήρια τῶν ἀξιῶν. Καὶ ὡς χρέος μᾶλλον καὶ ὡς θυσία, παρὰ ὡς τύφος ἀλαζονικός, καὶ ὡς ἀξιώσις προπετής, καὶ ὡς ἀσύδοτον δικαίωμα....

*

Ἐπῆρξε διὰ τοῦτο ἀληθὲς ἐπίτευγμα ἢ —κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1923— δημοσίευσις τοῦ νέου Καταστατικοῦ τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας νόμου, δι' οὗ κατηργεῖτο τὸ καθιερωθὲν συγκεντρωτικὸν σύστημα, ἐλύοντο τὰ δεσμὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀπεδίδετο Κανονικῶς ἢ διοικήσει τῆς εἰς τὸ σύνολον τῶν Ἀρχιερέων τῆς, συνερχομένων πρὸς τοῦτο περιοδικῶς.

Δυστυχῶς ὁμως, παραλείψεις τοῦ νόμου ἀφ' ἑνός, ἀδυναμίας κατανοήσεως ἀφ' ἑτέρου τῆς μεγίστης ἀξίας τῆς μεταβολῆς· ἀλλὰ καὶ ὁ πολὺς καὶ βαρὺς κλύδων, ὑφ' οὗ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐσαλεύθη καὶ ἐπλήγη τὸ Πολιτειακὸν σκάφος, συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ δεινοῦ τῆς πολυνομίας καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν διοικήσει· ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκλυδωνίσθη καὶ ὁ πανσέβαστος τῆς Ἱεραρχίας θεσμός.

*

Καὶ ἀποτελεῖ ἐπιβεβλημένον καθήκον νὰ ἐξάρωμεν, ὡς εὐτυχὲς κατὰ πάντα γεγονός, τὴν ἀναβίωσιν

του ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ σήμερον Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, μετὰ εἰκοσαετῆ σχεδὸν ἐξαφανισμόν του ἀπὸ τὸ προσκήνιον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ζωῆς. Καὶ προσθέτομεν ἀνενδοιάστως, ὅτι ἐμφαίνει τοῦτο ἀριθίλως καὶ ὑγιὲς Ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα καὶ ἀγαθοπροαίρετον διάθεσιν καρδίας, θεμελιούσης τὸ πνευματικὸν ὕψος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐπὶ τῆς ταπεινοφροσύνης· καὶ ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τὰ Ὁρθοδόξως παραδεδομένα.

*

Κατ' ἐξοχὴν ἱερόν, καὶ πολυμερῶς βαθυσήμαντον εἶναι τὸ ἔργον τῆς συνελθούσης Ἱεραρχίας μας. Ὅπου ὁμως — εὐδοκία Θεοῦ — οἱ συνερχόμενοι δύνανται ν' ἀποφαίνωνται, «ἔδοξεν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν», καὶ θεόπνευστοι εἶναι αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις, ὃ θερισμὸς ἐπίκειται πολὺς. Καὶ ἄπλετοι εἰς φῶς πνευματικὸν ἀνατέλλουν ἡμέραι.

Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας — ἡ μόνη κατὰ θεῖαν βουλήν ἐλευθέρα σήμερον Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία — τῆς ὁποίας οἱ Πατέρες ἀπέβησαν οἱ ἀρραγεῖς τῆς εὐσεβείας θεμέλιοι καὶ τὸ ἀσίγητον χρηστήριον τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, εἶναι βέβαιον, ὅτι θὰ καταστή καὶ πάλιν ἡ ἀμόλυντος καὶ λαμπρὰ τῆς Ὁρθοδοξίας καθέδρα.

ΘΕΟΔ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

«Τῷ Ἐπισκόπῳ ἀκολουθεῖτε, ὡς οἱ μαθηταὶ τῷ Χριστῷ καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ ὡς τοῖς Ἀποστόλοις· μηδεὶς χωρὶς Ἐπισκόπου πράσσειε τι τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Οὐκ ἐξὸν χωρὶς τοῦ Ἐπισκόπου οὔτε βαπτίζειν, οὔτε ἀγάπην ποιεῖν, οὔτε τι ἄλλο· ἀλλ' ὃ ἂν ἐκεῖνος δοκιμάσῃ, τοῦτο τῷ Θεῷ εὐάρεστον. Ὁ τιμῶν Ἐπίσκοπον ὑπὸ Θεοῦ τετίμηται. Ὁ λάθρα τοῦ Ἐπισκόπου τι πράσσω, τῷ διαβόλῳ λατρεύει.

(Τοῦ Θεοφόρου Ἰγνατίου)

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἄγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἐξ ἀφορμῆς ὀρισμένων σκανδάλων ἔγραψε πολλά καὶ πικρὰ ὁ καθημερινὸς τύπος εἰς βάρος τοῦ ράσου. Σοῦ ὑπογραμμίζω μιὰ περικοπὴ ἀπὸ τὰ καυτερά του ἄρθρα. «Φρίσσει ἡ Κοινωνία καὶ καταθλίβεται καὶ αἰσθάνεται ὡς νὰ χάνη τὴν πυξίδα της, τὸν φάρον, τὸ ἔρεισμά της». Τὰ ἄλλα διστάζω νὰ τὰ ξαναφέρω στὴ δημοσιότητα. Ἄδελφέ, ἡ Ἐκκλησία κάνει τὸ καθήκόν της, καθαρίζει τὰ ἔλκη, ὅταν συγκεκριμένα καταγγελοῦν. Ἀλλὰ τί χρεωστᾶ νὰ σύρεται στὸ πεζοδρόμιο ἢ ὑπόληψις τοῦ ράσου; Ἄν εἶχα μπροστά μου ἓνα διαβεβλημένο θὰ τοῦ ἔλεγα: Γιατί, ἀγαπητέ, ἀφοῦ εἶχες τέτοια προῖκα ὡς λαϊκός, θέλησες νὰ γίνης ἱερεὺς; Ἐέρεις πολὺ καλὰ, πὼς ὁ κόσμος προσέχει καὶ τὰ ἐλατήρια, σχολιάζει καὶ τὸ γιατί θέλεις νὰ γίνης παπᾶς. Ἄν τύχη μάλιστα καὶ εἶσαι φτωχός, θὰ σοῦ εἶποῦν, πὼς μπῆκες στὸν Κλῆρο νὰ χορτάσης τὸ ψωμάκι, νὰ ντυθῆς, νὰ σπουδάσης τὰ παιδιά σου, νὰ φτιάσης τὸ σπίτι σου, νὰ πλουτίσης. Καὶ σὲ παρακολουθεῖ, καὶ συγκρίνει τὴν πρώτη σου οικονομικὴ κατάστασι ὡς λαϊκοῦ, μὲ τὴ τωρινὴ πού φόρεσες τὸ ράσο. Ἄν διορθώσης τὸ σπιτάκι σου; Θὰ σοῦ εἴπῃ: Τῷφτιασες γιατί γκρέμισες τῶν ἄλλων. Ἄν ντύθηκες; Ἐγδυσες τοὺς ἐνορίτες σου. Ἄν στέλνης τὰ παιδάκια σου νὰ σπουδάσουν; Ἐγδαρες τὸν κόσμο, μὲ τὴν πλεονεξία σου, καὶ πουλᾶς τίς προσφορές. Δὲν βρίσκεσαι σήμερα μέσα στὸν παλαιὸ κόσμο, πού ἐσέβeto τὸν παπᾶ του, ὅποιος κι' ἂν ἦταν. Λοιπόν, θὰ κυττάξουν καλὰ, γιατί ζητᾶς νὰ γίνης ἱερεὺς. Ἄν εἶσαι φτωχός; Θὰ σοῦ κολλήσουν τὴν ταμπέλα τοῦ ἐπαγγελματία. «Δὲν εἶχεν ὁ καυμένος δουλίτσα, φτωχούλης ἦταν, καλὰ τὴ βρῆκε τὴν παπαδωσύνη! Θὰ ξεμυρῖσουν τὰ χνῶτα του, πού βρωμοῦσαν ἀπὸ τὴν πεῖνα». Ἄν εἶσαι νοικοκυρᾶκος στὸ χωριό σου, θὰ σοῦ εἶποῦν πὼς εἶσαι πονηροῦτσικος καὶ κάνεις συνδυασμὸ νὰ πλουτίσης, εἶσαι φιλάργυρος, πλεονέκτης, ὑλιστής, ἀχόρταγος, καὶ θὰ ἐφαρμόσουν σὲ σένα τὴν ἀνευλαβῆ παροιμία: «Τοῦ παπᾶ ἡ κοιλιὰ εἶν' ἀμπάρι, ζητάει νὰ φάη καὶ νὰ πάρη!...». Αὐτὰ σοῦ εἶναι γνωστά· κι' ἄς μὴ κρυβώμαστε πίσω ἀπ' τὰ δάχτυλά μας. Βγάλε, λοιπόν, μόνος σου τὸ συμπέρασμα.

Ὁ σημερινὸς ἐνορίτης, ἐκτὸς τῶν λαμπρῶν ἐξαιρέσεων πού κρατοῦν τὴν Ἐκκλησίαν μας ἀνοικτὴ καὶ τὸν ἱερέα στὸ ὕψος του, εἶναι ὁ πάντοτε γκριμάρης, κουτσομπόλης, ἀπαιτητικὸς, ἀνικανοποίητος, ψευτοφιλόσοφος, πού δὲν τὸν βρίσκεις, κατὰ τὴν παροιμία, οὔτε στὸ σακκί οὔτε στὸ σακκούλι. Κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν ξέρει τί νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἱερέα του. Ἐπειτα μάλιστα ἀπὸ τὴν

ὕπαγωγὴ τοῦ Κλήρου στὴν κατηγορία τῶν μισθωτῶν, τὰ πληρώ-
νουν περισσότερο οἱ ἱερεῖς τῆς ὑπαίθρου. Γιατὶ θεωροῦν οἱ χωρι-
κοὶ τὸν ἱερέα τους σὰν προνομιουῶν, ποὺ τίποτε δὲν τοῦ λείπει,
μολονότι αὐτὰ τὰ ψιγία ποὺ τοῦ δίνει τὸ Δημόσιο εἶναι γιὰ τὰ
σπουργίτια. Γιατί; Μπῆκε στὸ κόσκινο τῆς φτηνῆς κριτικῆς τῶν
μεγάλων οἰκονομολόγων τοῦ χωριοῦ του. Ἄραϊωσαν οἱ προσφορές.
Ἐμειώθησαν, ἂν δὲν ἐξέλειπαν τὰ λεγόμενα «τυχερά», ἐπολλα-
πλασιάσθησαν οἱ βρισιές κατὰ τοῦ ἱερέως, ποὺ κρυφὰ καὶ φανερὰ
εἰσπράττει τώρα ὁ εὐτυχῆς αὐτὸς θνητὸς ἀπὸ τὰ πνευματικά του
τέκνα. Θὰ μοῦ εἰπῆς: Γιατὶ συσχετίζεις αὐτὰ μὲ τὰ προηγούμενα;
Ἄπλουστατα γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω, πὼς ἂν δὲν μπορῆ νὰ σταθῆ
ἓνας ἱερεὺς ποὺ δὲν ἔφταιξε σὲ τίποτε, πὼς μπορεῖ νὰ προκόψῃ
στὴν ἀποστολὴ του ὁ διαβεβλημένος; Νὰ γιατί τὰ συσχετίζω.
Ἐγνώριζες ἢ καὶ γνωρίζεις, ἀγαπητέ μου, πὼς ἀπλωνες τίς ἀδυ-
ναμίες σου στὰ καφενεῖα, στὶς ταβέρνες, στὰ δικαστήρια, στὶς
παληγοπαρές, στὰ χωράφια, καὶ ὅτι οἱ ἀδυναμίες σου αὐτὲς καθε-
μιὰ τους θὰ κρατοῦν ἀπὸ μιὰ σάλπιγγα καὶ θὰ φωνάζουν εἰς βάρος
σου ἐνοχλητικά. Γιατὶ ὁ Διάβολος μπορεῖ νὰ σὲ κοιμίζῃ, ὥσπου
νὰ σὲ βερνικώσῃ ἀνεξάλειπτα, ἀλλ' ἔχει τὸ σκοπὸ του καὶ τὸ σχέ-
διό του. Ἄπαξ καὶ τὴν ἔπαθες σὰν λαϊκός, γιατί βασανίζεσαι
καὶ βασανίζεις καὶ ἄλλους; Χειρότερος ἐχθρὸς γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν
τοῦ Χριστοῦ δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὸν διαβεβλημένον ἱερέα, ποὺ καὶ
οἱ κακοὶ καὶ οἱ δισταραμμένοι ἀκόμη θέλουν νὰ κρατιέται σὲ ἀπά-
στασι ἀπὸ τὰ ὀγλῶδη πάθη τῶν ἐνοριτῶν του.

Ἐσὺ ποὺ μὲ διαβάξεις, ἂν εἶσαι λαϊκός, καὶ παρακολουθῆς
τὴ συζήτησί μας, μὴ φέρνεις σὲ δύσκολη θέσι τὸ Δεσπότη σου.
Βοήθησέ τον. Μὴ ζητᾶς ἐπίμονα, ἐν ὀνόματι τῶν «κατὰ νόμον»
προσόντων σου νὰ ἱερωθῆς, ἂν καταλαβαίνῃς πὼς εἶσαι ἠθικὰ
τραυματισμένος, ἀφοῦ ξέρεις, πὼς ὄλων τὰ μάτια, πονηρῶν καὶ
ἀγαθῶν, θὰ πέσουν ἐπάνω σου. Ἐσὺ ἡλικίαν ἔχεις, συνειδησιν,
ἐλευθερία στὶς ἀποφάσεις σου. Μὴν ὑποκύπτεις στὸν πειρασμὸ τῆς
κληρικοποιήσεώς σου. Ὁ Σατανᾶς, μὲ ἠθικὰ τραυματισμένους,
προσπαθεῖ νὰ διαλύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἐσὺ σοφ
ἀτελής καὶ ἂν εἶσαι, δὲν τὸ θέλεις, ἢ, μᾶλλον, δὲν πρέπει νὰ τὸ
θέλῃς αὐτὸ τὸ κακὸ γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν σου. Γιατὶ νὰ πέφτῃς στὸ
διπλὸ κρῖμα ποὺ μπορεῖ νὰ ξεσπάσῃ στὰ παιδάκιά σου; Ἄν
πάλι δὲν εἶχες αὐτὰ ὑπ' ὄψιν σου κι' ἔγινες ἱερεὺς ζῆσε τοῦλάχι-
στον μιὰ συμμαζεμένη, ἱεροπρεπῆ ζωὴ καὶ θεώρησε τὰ κατὰ σοῦ
σχόλια σὰν φωτιὰ δοκιμασίας καὶ ἀγνισμοῦ τῆς ψυχῆς σου, ἄπαξ
καὶ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ γίνῃς ἱερεὺς. Ὁ Θεὸς ἄς φανῆ ἴλεως τότε.
Κράτησε τὴν ψυχραιμίαν σου, μὴν ἀπαντᾶς στὰ σχόλια, ὅπως οἱ
μικρόμυαλοι τοῦ χωριοῦ σου, γιατί αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ χειρότερο.

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ

‘Ο ‘Οσιος αὐτὸς ἀσκητὴς ἦταν ἀπὸ τὴν εὐλογημένη μας Κύπρον, κι’ ἀπὸ ἓνα χωριὸ τῆς ποὺ λέγεται Λευκάρα.

Ἦρθε στὸν κόσμον στὰ τέλη τοῦ ἑνδεκάτου αἰῶνα κι’ ἀπέθανε σὲ βαθειὰ γηρατιά. Μᾶς εἶναι ὅμως ἄγνωστο τόσο τὸ ἔτος τῆς γεννήσεώς του, ὅσο καὶ τοῦ θανάτου του. Ὀνομάσθηκε Ἐγκλειστος, γιατί μονάχος του μὲ κόπους πολὺ μεγάλους ἐσκάλισε ἐπάνω στοὺς βράχους μιὰς ὀρεινῆς τοποθεσίας τῆς Πάφου τὴν κατοικία του, ποὺ ἔμεινε κλεισμένος ἐκεῖ σαράντα χρόνια. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπὸ τὴ φήμη τῆς ἀγιότητάς του συνέρρεε κόσμος πολὺς, στὸ βράχο ἐσκάλισε μιὰν ἄλλην, πολὺ ψηλότερα ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ μόνο κάθε Κυριακὴ ἐπικοινωνοῦσε, μὲ σκάλα, μὲ τὸν ἄλλο κόσμον.

Ἐγραψε πολλὰ ἔργα, ὅπως τὴν «Τυπικὴ διάταξι» τὰς «Ἀκολουθίας» τὴν «Ἐρμηνείαν τοῦ Ἐξαήμερου τοῦ Μεγάλου Βασιλείου» κ.λ.τ. Τὸ ἅγιο λείψανό του ἀνευρέθηκε κατὰ τὸ 1757 καὶ φυλάσσεται σ’ ἓνα μοναστήρι τῆς Πάφου).

Γιατὶ ὁ Ἰώβ, ποὺ γι’ αὐτὸν ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἐβεβαίωσε πὼς ἦταν ἀνθρωπος ἄμωμος, δίκαιος, ἀληθινός, θεοφοβούμενος, κι’ ὅλος διόλου ξένος πρὸς κάθε πονηρὸ ἔργο, ὑπόμεινε θεληματικὰ του τόσες καὶ τόσες διαβολικὰς ἐναντίον του ἐπιθέσεις;

Γιατὶ τῶκανεν αὐτὸ, ἀφοῦ οὔτε τὸ φθόνον τοῦ Σατανᾶ γι’ αὐτὸν ἤξερε, οὔτε καὶ πὼς εἶχεν ἀποφασίσει ὁ Θεὸς νὰ τοῦ ξαναδώσῃ πίσω, διπλὰ καὶ τριπλὰ μάλιστα, τ’ ἀγαθὰ ποὺ ἔχασε ἀπὸ τὴ διαβολικὴ πείραξι; Μὰ οὔτε καὶ τὸ φανταζότανε καθόλου, πὼς θὰ σηκωθῆ κάποιαν ἡμέρα ἀπὸ τὴν κοπριά ποὺ ἐκυλιότανε κι’ ἀπὸ τὰ σκουλήρια ποὺ τὸν ἔτρωγαν, καὶ πὼς θὰ καθαρισθῆ κάποτε ἀπὸ τὴν βρώμα τοῦ ἔμπυου ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τίς πληγὰς του!

Κι’ ὅμως ὁ γενναίψυχος Ἐκεῖνος ὑπέμενε, μὲ μεγάλη καρτερία τὰ πάντα: καὶ μὲ τὴν ψυχὴν του, καὶ μὲ τὸ σῶμα του, οὔτε κι’ ἐλόγιασε καθόλου τὸ χάσιμο τῶν μεγάλων του Θεσαυρῶν. Γιατὶ ἐπίστευε, πὼς ὁ ἀληθινὸς Θεσαυρὸς καὶ ὁ πραγματικὸς πλοῦτος εἶναι, τὸ νὰ μὴν ἁμαρτήσῃ στὸ Θεό, καὶ τὸ νὰ μὴ βλαστημήσῃ ποτέ του, οὔτε μὲ τὰ χεῖλη του οὔτε μὲ τὴν καρδιά του, τὸ τρισάγιό του ὄνομα.

Καὶ γι’ αὐτὸ ἔλεγε.

«Ὁ Κύριος μοῦ τᾶδωνεν, ὁ Κύριος καὶ μοῦ τὰ πῆρε. Ὁ,τι

Οὔτε φυσικὰ ν’ ἀπελπιστῆς καὶ νὰ μετανοιώσῃς γιατί ἔγινες ἱερεὺς. Μέσα στὴ δοκιμασία σου θὰ βρῆς ἓνα εἶδος ἐξιλεώσεως. Δὲν εἶναι μικρὸ αὐτὸ τὸ κέρδος.

Αὐτὰ καὶ θὰ τὰ ξαναειποῦμε.

Μὲ ἀγάπη Χριστοῦ Χ.

ἐγίνηκε, με τὸ ἅγιό του θέλημα ἐγίνηκε. Ὅσον καιρὸ ἤθελε μοῦ τ' ἀφῆκε κατόπιν τὰ ξαναπῆρε πίσω. Δικά του ἦτανε ὅλα. Τίποτα δὲν ἦτανε δικό μου. Εὐλογημένον ἄς εἶναι τ' ὄνομα τοῦ Κυρίου μου εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἐγὼ γυμνὸς ἐβγήκα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας μου· καὶ γυμνὸς πάλι θὰ φύγω ἀπὸ τὸν κόσμον. Κι' ἀφοῦ ἐδέχθηκα ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Κυρίου τὰ καλὰ, τώρα πρέπει νὰ ὑπομείνω καὶ τὰ κακά...».

Τέτοια καὶ τέτοια ἔλεγεν ὁ γενναϊόκαρδος ἐκεῖνος, χωρὶς οὔτε ἰδέα νάχη τι θ' ἀπογίνη κατόπιν. Κι' ὅταν ἐφάνηκε τόσον ἀνδρείος καὶ τόσον εὐγνώμονας, ἐνῶ ἀγνοοῦσε ὅπως διόλου ποιοῦ τέλος θάπαιρνε τὸ πρᾶγμα, πῆτε μου, τί θάκανε ἢ τί θάλεγεν ἄράγε, ἂν ἤξερε τί εἶχε ἀποφασίσει γιὰ τὰ στερνὰ του ἢ θεία Πρόνοια;

Βέβαια ὅμως, γι' αὐτὸ καὶ τὸν ἐδόξασε με τόση δόξα ὁ Θεός· γιὰτι ἂν καὶ δὲν ἤξερε τὸ τέλος τοῦ πράγματος, ὑπέφερε τὴ δυστυχία του καὶ τὴ συμφορὰ του, με τόση γενναϊότητα καὶ με τόση ὑπομονή.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν τὸ λόγο, ἀδέλφια μου, κι' ὁ καθένας ποῦ ὑποφέρει καὶ ποῦ θλίβεται καὶ ποῦ πάσχει με καρτεροψυχία, κι' ὄχι μονάχα δὲν ἀγανακτᾷ καὶ δὲν παραπονιέται γιὰ τὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ-τάντίθετο- τὸν εὐχαριστεῖ κι' ὅλας, νὰ τὸ ξέρετε πὼς γίνεται ἄξιος μεγάλου μισθοῦ, καὶ πὼς βρίσκει δόξα Θεϊκή, ὅπως κι' ὁ μακάριος ἐκεῖνος Ἰώβ.

Γιατί δὲν ἀξίζει τόσο τὸ θαυμασμό μας, ἕνας ποῦ ξέρει, πὼς μᾶς λαχαίνουν βέβαια στὴν ζωὴν μας πειρασμοὶ καὶ λύπες, πὼς ἔχουν ὅμως κι' αὐτὲς τὴν ἀντιμισθία τους καὶ γι' αὐτὸ δείχνει ὑπομονὴ στὶς δοκιμασίαις του. Γιατί εἶναι ἀλήθεια, ναί, πὼς ὑποφέρει κι' αὐτός. Ὑποφέρει ὅμως σὰν ἕνας μισθωτός, καὶ γιὰ νὰ πάρῃ τὸ μισθὸ του. Ἐνῶ ἐκεῖνος ποῦ ὑπομένει χωρὶς τέτοια ἐλπίδα, καὶ μόνον γιὰτι ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ δοξάζεται· γιὰτι ὑπομένει τὰ δεινὰ του, ὅπως ἕνα παιδί ποῦ ἀγαπᾷ πολὺ τὸν πατέρα του, ὑπομένει τὰ μαλλώματά του καὶ τὴν πατρικὴ του παιδείψῃ.

Ἔτσι κι' ὁ δίκαιος Ἰώβ. Με τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπῆρε Θεϊκὴ δόξα. Ἐνῶ καμμιά δόξα δὲν ἐπερίμενον· ἀλλὰ θάνατο φοβερὸ μέσα στὴν κοπριά καὶ μέσα στὰ σκουλήκια· καὶ σάπισμα τοῦ κορμιοῦ του, καὶ τὸν τέλειον ἐξαφανισμό του, καὶ δυσωδία καὶ βρώμα, ποῦ νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὸν πλησιάσῃ ἄνθρωπος· κι' ἔλλειψῃ κάθε φροντίδας καὶ γι' αὐτὴ τὴν ταφήν του ἀκόμα, ὅπως τὸ ἐπιβάλλει τὸ ἔθιμο.

Κι' ἐνῶ βρισκότανε σὲ τέτοια φοβερὰ κατάστασι δὲν ἀμάρτησε στὸν Θεό· κι' ὅπως λέει ἡ Γραφή δὲν εἶπε, με τὰ χεῖλη του «εἶναι ἀνόητος, ὅποιος ὑπακούει στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! Ποῦ εἶναι

ὁ καρπὸς τῆς Δικαιοσύνης του; πῶς ξεχωρίζει τὸ δίκαιο ἀπὸ τὸν ἄδικο καὶ τὸν εὐσεβῆ ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ...;»

Ἄλλὰ ἀντὶ νὰ λήη αὐτά, ἔλεγε ταπεινά. «Ἀφοῦ δεχθήκαμε τὰ καλὰ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Κυρίου, τώρα τὰ κακὰ δὲν θὰ τὰ ὑπομείνουμε; Ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων...»

Κι' ὅπως ἓνας βασιληᾶς, ποὺ ἔχει στὴν ἀκολουθία του ἓνα γενναῖο πολεμιστὴ, στὴν ὥρα τῆς μάχης κάθε ἄλλο παρὰ τρέχει κοντὰ του γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Κι' αὐτὰ, ὄχι γιατί τάχα εἶναι ἀδιάφορος γιὰ τὴν τύχη του κι' ἂν θὰ σκοτωθῆ, παρὰ γιατί θέλει νὰ γίνῃ ἔτσι πιὸ φανερὴ ἢ παλληκαριά του· κι' ἀκόμη, γιὰ νὰ μὴ λήῃ ὁ ἀντίμαχός του «Ποτὲ δὲν θὰ μὲ νικουσε αὐτὸς ποὺ ἐπολέμησε μαζί μου, ἂν δὲν ἔτρεχε ὁ Βασιληᾶς νὰ τὸν συντρέξῃ...».

Παρόμοια λοιπὸν κι' ὁ Μεγάλος Βασιληᾶς καὶ ἀγωνοθέτης ὁ Θεὸς-ἀφῆκε μονάχο του τὸ γενναῖο του στρατιώτη τὸν Ἰάβ νὰ μάχεται μὲ τὸν Σατανᾶ.

Σὰν εἶδε ὅμως πῶς ἄδειασε ἐκεῖνος ἐναντίον του ὅλη τὴν φαρέτρα του καὶ πῶς εἶχε καταπληγῶσει τὸ κορμί του, ἢ ψυχὴ του ὅμως ἔμεινεν ἄτρωτη, κι' ὄχι μονάχα δὲν ἀγανάκτησεν οὔτε κ' ἐβλαστήμησε, παρὰ ὀπλίσθηκε μὲ περισσότερη λαχτάρα, κ' ἐκράτησε γερὰ τὴν ἀσπίδα τῆς πίστεως, κι' ἀστόχησαν ἔτσι ὅλα τὰ πυρωμένα βέλη τοῦ Πονηροῦ, τότε σὰν πανάγαθος ποὺ εἶναι καὶ φιλόανθρωπος καὶ δίκαιος, μίλησε μὲ τὴ φωνὴ τῆς βροντῆς καὶ τῆς καταιγίδας, κι' ἐστήριξε τὸν ἀθλητὴ, ποὺ εἶχε πλέον ἐξαντληθῆ σωματικὰ.

Ἄς προσέξουμε λοιπὸν, ἀδελφοί μου, γιὰ νὰ διδαχθοῦμε ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτὴ πολλά. Πρῶτα, πόση μεγάλη εἶναι ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Δεύτερον, ποιά εἶναι ἡ πονηρία τοῦ Σατανᾶ. Καὶ τρίτον, ποιά πρέπει νὰναι τὸ φρόνημα καὶ ἡ συμπεριφορὰ κάθε δίκαιου καὶ κάθε πραγματικὰ σοφοῦ ἀνθρώπου. Κι' ἔτσι θὰ μάθουμε κι' ἐμεῖς νάχωμε μετριοφροσύνῃ καὶ νὰ δείχνωμε ὑπομονὴ στὶς δοκιμασίες μας καὶ στοὺς πειρασμούς...

Κι' ἐπειδὴ, ἀδελφοί μου, ἐγὼ ὁ ἀνυπομόνευτος, σᾶς μίλησα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν ὑπομονή, ποὺ εἶναι ἡ ὡραιότερη ἀπὸ τίς ἀρετές· κι' ἐπειδὴ σᾶς ἀνέφερα καὶ μαρτυρίες ἀπὸ τὴ Γραφή, θὰ τελειώσω τώρα, μὲ τὸ λόγο ποὺ εἶπε ὁ Κύριος.

Ποιά εἶναι λοιπὸν ἡ Βασιλικὴ αὐτὴ σφραγίδα; «Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται». Δὲν εἶπε δηλαδὴ, πῶς θὰ σωθῆ αὐτὸς πᾶρχισε καλά, ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ ἀγωνίσθηκεν ὡς τὸ τέλος, καὶ ποὺ ἐνίκησε τοὺς ἐχθρούς του,—εἶτε φανταστικούς, εἶτε πραγματικούς—καὶ ποὺ ἐδάμασε τὰ ὀλέθρια πάθη του, αὐτὸς εἶναι ποὺ θὰ σωθῆ.

Παρόμοια γίνεται και μ' ένα καπετάνιο. Κανένας δὲν τὸν ἐπαινεῖ, γιατί ὠδήγησε μονάχα τὸ πλοῖο ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι κι' ἄρχισε τὸ ταξίδι του. Ἄλλὰ σάν, τινάζοντας ἀπὸ πάνω του κάθε τεμπελιά και νυσταγμὸ και ἀμέλεια, και χρησιμοποιώντας τὴν τέχνη του και τὴν ἐμπειρία του τὸ ὠδήγησῃ, με τὴν βοήθεια και τοῦ Θεοῦ, σὲ λιμάνι ἀπόσκεπο, ἔξω ἀπὸ τὴν τρικυμία κι' ἀπὸ τὴν παραζάλη· κι' ὅταν τὸ προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς πειρατὲς κι' ἀπὸ τὰ θαλασσινὰ τέρατα· κι' ὅταν ἐμπορευθῇ καλὰ και μαζέψῃ πλούτη και φέρῃ κέρδη μεγάλα στὸν πλοιοκτῆτη. Τότες εἶναι πραγματικά ἀξιέπαινος κι' ἀξιοθαύμαστος. Γιατί και καλὰ ἀγωνίσθηκε κι' ἐπῆρε και καλὸ τέλος τὸ ἔργο του.

Ἄν ὅμως, εἴτε ναυαγήσῃ μεσοπέλαγα, ἢ και ρίξῃ ἔξω τὸ καράβι σὲ κάποια ἀκρογιαλιά—ἀπὸ ἀνεπιτηδευτότητα ἢ και τεμπελιά και νυσταγμὸ—ἢ ἀν' ὑποχωρήσῃ στοὺς πειρατὲς και χάσῃ τὸ φορτίο του, τίποτα πλέον δὲν τὸν ὠφελεῖ και ἡ ἐμπειρία του και ἡ γενναιοῦτά του.

Ἔτσι, κι' ἐκεῖνος ποὺ δὲν θὰ ὑπομείνῃ ὡς τὸ τέλος, δὲν θὰ κερδίσῃ ἀπολύτως τίποτα. Ἐνῶ αὐτὸς ποὺ θὰ ὑπομείνῃ ὡς τὸ τέλος, εἴτε με μαρτύριο και φοβερὸ θάνατο, εἴτε με μιὰ ζωὴ πολύμοχθη και γεμάτη ἀπὸ ἀρετή, αὐτὸς θὰ σωθῇ ὀριστικά και θὰ τὸν δεχθῇ ὁ Θεὸς στοὺς κόλπους του και στὴν αἰώνια Βασιλεία του.

Εἶθε λοιπόν, ἀδελφοί μου, νὰ ἔχωμε πάντα μας και νύκτα και ἡμέρα τὰ διδάγματα αὐτὰ στὸ νοῦ μας, και νὰ τὰ πραγματοποιοῦμε· κι' ὄχι, με λόγια, ἀλλὰ με ἔργα. Γιατί, ὅπως εἶπε ὁ θεῖος Παῦλος, οὔτε οἱ ἀκροατὲς οὔτε οἱ ἐξηγητὲς τοῦ Νόμου θὰ δικαιωθοῦνε. Ἄλλὰ αὐτοὶ ποὺ τὸν ἐκτελοῦν.

Μετάφραση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

(Ματθαῖος)

Ἐν πρὸς δοκιμάζεται χρησός, και ἄνθρωπος δεκτός ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως.

(Σειράχ)

—Μὴ δυσφῶρει ἐν ταῖς θλίψεσι και ἐν ταῖς ἐπελθοῦσαις σοι συμφοραῖς· ἀλλ' ὑπόμεινον ἐν εὐχαριστίᾳ. Δόξαν και πλοῦτον ἀπόλεσας; μὴ σοι μελέτω· ταῦτα γὰρ κἀν μὴ νῦν ἀπόλεσας, ὅστερον πάντως ἀπολέσαι ἐμελλες. Ἐν γὰρ τῷ "Αδῆ δόξα και πλοῦτος τοῦ βίου οὐ συγκαταβήσεται. Οὐδὲν γὰρ κληρονομήσεις τότε, εἰμὴ τάφον μόνον, και ἐν τῷ τάφῳ σῆψιν και σκώληκας.

(Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ)

ΗΡΩΩΝ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

**ΕΚΕΙ ΟΠΟΥ Ο ΚΛΗΡΟΣ ΣΤΑΘΗΚΕ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ
ΕΙΣ ΕΝΑ ΣΚΛΗΡΟΝ ΑΓΩΝΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΟΣΧΟΠΟΛΙΣ, Η ΚΟΡΥΤΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ**

Ἡ ἐπέτειος ἐνὸς νέου ἀγῶνος τῆς Βορείου Ἡπείρου

Ἡ ἑλληνικὴ σκέψις καὶ ἡ χριστιανικὴ ψυχὴ συναντῶνται τὶς ἡμέρες αὐτὲς σ' ἓνα ὑποβλητικὸ νοερὸ μνημόσυνο ἐπάνω σὲ κάποια χῶματα ἱερὰ ποτισμένα μὲ τίμιο ἑλληνικὸ αἷμα. Ἐνα μεγάλο τμήμα σκλαβωμένης σήμερα πατρίδος ὑψώνεται ἀναγλυφικὰ μπροστά μας καὶ ἡ ψυχὴ του, ποὺ ἔμεινε ἀλύγιστη στὸ πέρασμα τόσων θλιβερῶν χρόνων μᾶς καλεῖ περισσότερο κοντά της. Πρὶν ἀπὸ δέκα ὀκτὼ χρόνια ἡ ἀλύτρωτη αὐτὴ Ἑλλάς ποὺ ἀγκαλιάζει στοὺς κόλπους της τὴν Βόρειο Ἡπειρο ἐστάθηκε, ὅπως καὶ παλαιότερα, πρωτοπόρος στὸν ἱερὸ ἀγῶνα στὸν ὁποῖο κατῆλθε ὀλόκληρη ἀντιμετωπίζοντας ἓνα γίγαντα ἀντίπαλο ἀλλὰ καὶ ἓνα τυραννικὸ καὶ πρωτόγονο σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις του σύμμαχο, τὴν Ἀλβανία. Καὶ ἄστραψε ἡ ἑλληνικὴ ρομφαία καὶ ἡ νίκη περίλαμπρη ἐστεφάνωσε τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα. Ἔτσι ἡ Κορυτσά, τὸ Ἀργυρόκαστρο, ἡ Μοσχόπολις, τὸ Μπεράτι, οἱ Ἅγιοι Σαράντα, ἡ Χειμάρρα καὶ ἄλλες πόλεις ποὺ διατηροῦσαν κάτω ἀπὸ μιὰ μακροχρόνια σκλαβιά ἀκατάλυτη τὴν ἑλληνικὴ τους ψυχὴ ξαναβρῆκαν τὴν ἐλευθερίαν τους. Ἀνεπέμφθησαν δεήσεις στοὺς ὀρθοδόξους ἑλληνικοὺς χριστιανικοὺς ναοὺς καὶ ἡ γαλανόλευκος ποὺ ἐκυμάτισε ἔφερε, μαζὶ μὲ τὸ μήνυμα τῆς ἀπολυτρώσεως ποὺ ἐπρόκειτο φεῦ νὰ εἶναι τόσης βραχείας διαρκείας, καὶ τὴν ἀνάμνησι μιᾶς περίλαμπρης ἱστορίας θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ποὺ ἐγνώρισε ἡ περιοχὴ αὐτὴ στὸ πέρασμα τόσων χρόνων.

Σὲ ἀπόστασι τεσσάρων ὥρων ἀπὸ τὴν Κορυτσά, ἐπάνω σ' ἓνα ὄροπέδιο, ἡ Μοσχόπολις ἔχει ἓνα παρελθὸν μὲ ἀκτινοβολία πρὸς ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις. Ἐπὶ ἓνα καὶ πλεόν αἰῶνα ἡ πόλις αὐτὴ ἀπετέλεσε φωτοβόλο ἐστία τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ στὴν ἀπόκεντρον αὐτὴν ὄρεινὴν γωνιά. Κέντρο ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως, μὲ πρωτοπόρους μορφωμένους κληρικούς. Περιώνυμο τὸ Λαϊκὸ Φροντιστήριον ποὺ ἰδρύθη στὶς ἀρχὲς τοῦ 17ου αἰῶνος, γιὰ νὰ ὀνομασθῇ τὸ 1749 Νέα Ἀκαδημία, τὴν ὁποίαν ἀνεκαίνισεν ὕστερα ἀπὸ ἓνα ἔτος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀχιλίδης Ἰωάσαφ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Μοσχόπολιν. Ὁ πνευματικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ καὶ ὁ μακρὰν αὐτῆς ζήσας ἐγνώρισε τὴν περίφημον βιβλιοθήκην τῆς Μοσχόπολεως ποὺ συνεκέντρωνε χιλιάδας τόμους

ἐκλεκτῶν ἔργων ἱστορικῶν, θρησκευτικῶν καὶ φιλοσοφικῶν. Σ' αὐτὴν τὴν βιβλιοθήκην συνέρρηε κόσμος πολὺς ἀνερεινῶν στοὺς πολυτίμους βιβλικούς θησαυρούς τῆς πληροφορίας πολυτίμες καὶ σελίδες ἱστορικές δυσεύρετες. Ὁ Ἑθνικός εὐεργέτης Σίνας κατήγετο ἀπὸ τὴν Μοσχόπολι καὶ ὁ παπᾶς ποὺ φεύγοντας τὴν τυραννία τοῦ δυνάστου τῶν Ἰωαννίνων, τοῦ Ἀληπασᾶ κατέφυγε στὴν Βιέννη—ὁ Σίμων Σίνας— στάθηκε ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἔλληνας πατριώτας καὶ εὐσεβεῖς ὀρθοδόξους χριστιανούς ποὺ δὲν λησμόνησαν ποτὲ τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν τους πατρίδα. Διέθεσε χρήματα ὄχι ὀλίγα καὶ γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ τῆς Μοσχόπολεως καὶ γιὰ τοὺς ἐθνικούς τῆς ἀγῶνας. Δὲν ὑπῆρξε παλαιότερα καὶ μέχρι τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου ἐθνικός ἀγῶνας ποὺ νὰ ἔχη ἀφίσει ἀδιάφορους καὶ ξένους τοὺς Μοσχοπολίτας. Ἀνθρωποὶ τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ μεγαλέμποροι καὶ βιομήχανοι καὶ ἐπιστήμονες οἱ Μοσχοπολίτες οἱ διασκορπισμένοι παντοῦ στὰ κέντρα τῆς παληᾶς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ σὲ κέντρα εὐρωπαϊκά, μὲ ἀξιοζήλευτη σταδιοδρομία. Προσηρτημένη ἀπὸ τὸ 1670 καὶ κατὰ διαλείμματα, μέχρι τοῦ 1890, εἰς τὴν μητρόπολιν Κορυτσᾶς, ἐσημείωσεν ἡ Μοσχόπολις δράσιν κληρικῶν εἰς τὸν τομέα τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδύσεως καὶ τῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων ἀξίαν θαυμασμοῦ. Ἡ τύχη τῆς Βορειοηπειρωτικῆς αὐτῆς πόλεως στάθηκε σκληρὰ κατόπιν τῆς σκληρότητος ποὺ ἐπέδειξεν ἡ Διάσκεψις τοῦ 1916, ἡ ὁποία ἄφησε ἔξω ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος τὸ τμῆμα αὐτὸ τῆς Β. Ἠπείρου. Εἰσέβαλον εἰς τὴν Μοσχόπολιν αἱ ὀρδαὶ τοῦ Σαλῆ Μπούγκα καὶ προέβησαν σὲ κάθε εἶδους λεηλασία. Ἀργότερα συνεπλήρωσαν τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως αὐτῆς μὲ τοὺς πνευματικούς ἑλληνικούς καὶ χριστιανικούς θησαυρούς οἱ σύμμαχοί μας οἱ Γάλλοι, ποὺ διήρπασαν ὅ,τι διεσώθη ἀπὸ τὴν μεγάλη πυρκαϊὰ καὶ μετέφεραν τοὺς διασωθέντας αὐτοὺς θησαυροὺς στὴν Γαλλία.

*

Οἱ γειτονικὲς πρὸς τὴν Μοσχόπολι βορειοηπειρωτικὲς πόλεις ποὺ ἐγνωρίσαν καὶ αὐτὲς τὴν ἀπελευθέρωσιν τους τὸν μῆνα αὐτὸν πρὸ δεκαοκτῶ χρόνων, γιὰ νὰ ξαναγυρίσουν πάλιν στὴν κόλασιν τῆς σκλαβιάς ἔχουν ἐπίσης μίαν ἱστορία φωτεινὴ καὶ ἀπὸ ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ θρησκευτικῆς πλευρᾶς. Ἡ Κορυτσᾶ ποὺ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἀχρίδος προσηρτήθη ὡς μητρόπολις Κορυτσᾶς καὶ Σελασφόρου βραδύτερον δὲ ὑπὸ τὸν τίτλον Κορυτσᾶς καὶ Μοσχόπολεως εἰς τὸ Οἰκουμένικόν Πατριαρχεῖον διὰ νὰ παραμείνῃ ὑπ' αὐτὸ ὑπὸ τὸν τίτλον Κορυτσᾶς καὶ Πρεμετῆς ὑπῆρξε καὶ αὐτὴ κέντρον πνευματικῶν χριστιανικῶν ὀρθό-

δοξον ἐκ τῶν ὀλίγων. Τὸ πλῆθος τῶν ἐκκλησιῶν τῆς, πού σώζονται ἀκόμη πολλές ἐξ αὐτῶν καὶ πού κατὰ τοὺς σεισμοὺς τοῦ 1931 ὁ καθεδρικός ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὑπέστη τόσες καταστροφές, μαρτυροῦν τὴν θρησκευτικότητα τοῦ λαοῦ πού ἦταν κατὰ πλειοψηφίαν ἑλληνικός. Στους ἀγῶνας τοὺς ἐθνικοὺς οἱ κληρικοί τῆς Κορυτσᾶς στάθηκαν πρωτοπόροι καὶ μάρτυρες. Τελευταῖος μάρτυς ὁ μητροπολίτης Φώτιος, ὁ ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πού ἐδολοφονήθη ἀνάνδρως ἀπὸ κομιτατζῆδες τὸ 1906 παρὰ τὴν Μπράβιτσαν. Διαπρεπῆς μητροπολίτης τῆς Βορειοηπειρωτικῆς αὐτῆς μεγαλουπόλεως στάθηκε καὶ ὁ Κορυτσαῖος Γρηγόριος Ὁρολογᾶς. Ἱεράρχης μὲ μόρφωσι καὶ ἐκκλησιαστικὴ συνείδησι. Καὶ μὲ ἀπόλυτη κατανόησι τῆς διπλῆς ἀποστολῆς του εἰς τὴν πατρίδα του, πού παράλληλα μὲ τὴν τουρκικὴ τυραννία ἀντιμετώπιζε θαρραλέα καὶ ἄλλα στοιχεῖα ἀνθελληνικά καὶ ἀντιχριστινικά. Ὁ Γρηγόριος Ὁρολογᾶς διεδέχθη τὸν Γρηγόριο Καλλίδη τὸν ἀπὸ Ἡρακλείας εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον τῶν Ἰωαννίνων. Εἶχε τὸ εὐτύχημα αὐτὸς νὰ χαιρετήσῃ καὶ εὐλογήσῃ τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερωτὰς μὲ τὸν τότε Βασιλέα Κωνσταντῖνον ἐπὶ κεφαλῆς. Αὐτὸν διεδέχθη τὸ 1912 ὁ ἀείμνηστος Σπυρίδων ὁ κατόπιν ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν. Ὁ Δρυϊνουπόλεως Βασίλειος, πού εἶχε τὴν ἔδρα του ἄλλοτε στὸ Δελβῖνον καὶ ἄλλοτε στὸ Ἀργυρόκαστρο, μολονότι ἐσκόρπισε κάποια μελανὴ σκιὰν εἰς τὴν φωτεινὴν του ἱστορίαν μὲ τὴν ἀνάμιξίν του εἰς τὸ ἀντιχριστιανικὸ ἀνάθεμα τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1917, ἔμεινεν εἰς τὴν μνήμην ὄλων ἐν τούτοις ὡς ἕνας ἱεράρχης ἀγωνιστῆς πρωτοπόρος μαζί μὲ τὸν τότε Βελλᾶς καὶ Κονίτσης Σπυρίδωνα εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν Βορειοηπειρωτικὸν πού ἂν δὲν εὐδῶθη σύμφωνα μὲ τοὺς πόθους καὶ τίς ἐλπίδες ὄλων, ἀπέδειξε ὡς τόσο τὴν δυναμικότητα τῆς φυλῆς καὶ τὸν μεγάλον ρόλον τοῦ κλήρου καθὼς τὸν ἐκληρονόμησε ἀπὸ αἰῶνα καὶ πλέον. Τὸ Μπεράτι ὡς ἔδρα τῆς μητροπόλεως Βελεγράδων ἔχει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν του ἱστορίαν τὴν σελίδα δύο διαπρεπῶν ἀρχιερέων πού ἐποίμαναν τὸ ἑλληνικὸ ποίμνιον ἑλληνοπρεπέστατα. Τὸν Καλλίνικο Δελικάνη, ἐν ἀπὸ τοὺς πλέον μορφωμένους καὶ ἐνθουσιῶδεις κληρικοὺς πού εἶχε τὸ Φανάρι καὶ τὸν Ἰωακείμ Μαρτινιανὸ πού πέθανε πρὸ ὀλίγων χρόνων ὡς μητροπολίτης Εἰάνθης. Ὁ τελευταῖος ἐπωφελήθη τοῦ χρόνου τῆς ποιμαντορίας του εἰς τὴν Βορειοηπειρωτικὴν αὐτὴν πόλιν διὰ νὰ περισυλλέξῃ στοιχεῖα πολῦτιμα καὶ γράψῃ ἕνα ἀξιόλογο βιβλίον περὶ Μοσχοπόλεως. Θὰ πρέπει δὲ νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαιτέρως καὶ ἡ δράσις τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Μυτιλήνης Ἰακώβου, ὁ ὁποῖος ὡς μητροπολίτης Δυρραχίου ἐτίμησε τὸ ὄνομα τῶν παραδόσεων τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου. Καὶ εἰς τὸ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΑΠΟΣΤΟΛΗ ΘΕΚΛΑ

Ὁ Σατανᾶς ὅμως ἔχει χίλια ποδάρια. Καὶ νοιώθοντας ἄγρια λύσσα, πού τοῦ ξέφυγεν ἡ μακάρια Θεκλα καὶ πού κάθε ἡμέρα ὄλο καὶ ψηλοκόρφιζεν ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ της τελείωση, ἐμηχανεῦθηκε νὰ τὴν παιδέψῃ· καὶ νὰ μὴν τὴν ἀφήσῃ νὰ ζήσῃ, παρὰ νὰ τὴ βγάλῃ ἀπὸ τὴ μέση. Γιατὶ τοῦ ἦταν ἀβάσταγο, νὰ ταπεινωθῇ ἔτσι ἀπὸ μιὰν ἀδύναμη καὶ μικρὴ κόρη.

Ἐτρέπωσε λοιπὸν σὰν ἐπιθυμία σαρκικὴ μέσα στὴν ἀκάθαρτη καρδιάν ἐνὸς ἐπίσημου εἰδωλολάτρη Ἀντιοχέα, πού τὴν εἶδε στὸ δρόμο κι' ἐσάστισεν ἀπὸ τὴν ὁμορφιά της.

Κι' ἔτσι, μιὰν ἡμέρα πού τὴν ἐξανασυναπάντησε, ἐνῶ αὐτὴ ἐβιάδιζεν ἀνύποπτη, αὐτὸς ἐχύθηκε σὰν ἄγριο γεράκι ἐπάνω της κι' ἄρχισε νὰ τὴν καταφιλῇ.

Ἡ μακάρια Θεκλα τοῦ ἀντιστάθηκε καὶ πάσχισε νὰ ξεφύγῃ ἀπ' τὰ χέρια του καὶ ἀπὸ τὴν ξέφρενη αὐτὴν ἐπίθεσή του. Καὶ στὸ τέλος, φωνάζοντας καὶ ζητώντας βοήθεια ἀπὸ τοὺς διαβάτες, τὸ κατώρθωσε νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν ἐπαίσχυντη περιπτύξή του.

Αὐτὸς ὅμως κυριευμένος ἀπὸ τὸ πάθος του, τὴν ἀναζήτησεν ἐπίμονα· καὶ τῆς ἐπρότεινε νὰ γίνῃ γυναίκα του, τάζοντάς της τὰ μύρια ὄσα. Κι' ὅσο κι' ἂν ἐπάσχισεν, ἀστόχησε καὶ στὴν πρότασή του αὐτῇ. Δὲν τᾶβαζεν ὅμως κάτω, οὔτε κι' ἀπομακρύνθηκεν ἀπὸ τὸ σκοπὸ του, ἀλλὰ διαρκῶς τὴν ἐνοχλοῦσε καὶ τὴν παρακολουθοῦσε.

*

Μιὰν ἡμέρα λοιπὸν πού τὴν ἐξανασυναπάντησε στὸ δρόμο,

κίνημα τοῦ Ἐσάτ κατὰ τῆς ἀλβανικῆς κυβερνήσεως ἐστάθηκε ὁ πολυτιμώτερος σύμβουλος του σώσας τοὺς ὁμογενεῖς ἀπὸ κάθε καταδίωξιν. Ὁλη ἡ ἀκτινοβολία τῆς βορειοηπειρωτικῆς αὐτῆς περιοχῆς ἐξήστραψε τίς ἡμέρες αὐτὲς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1940, γιὰ νὰ σβύσῃ πάλιν τόσο ἀπότομα, ἀφοῦ ἡ γῆ ἡ ἐλληνικὴ ἐποτίσθηκε πάλιν μὲ τόσο αἶμα ἡρωϊκῶν ἀγωνιστῶν της. Καὶ εἶναι δίκαιο ἡ φυλὴ δλόκληρος νὰ τελέσῃ ἐπάνω στὰ αἱματοβαμμένα αὐτὰ ἐλληνικὰ χρώματα πού τὰ πατοῦν βάρβαροι ἐχθροὶ τῶν Ἑλλήνων ἓνα εὐλαβικὸ νοερὸ μνημόσυνο. Ἡ Ἐκκλησία τοῦλάχιστον οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ τί ἐπετέλεσεν ὁ κλῆρὸς της εἰς τὸν μακροχρόνιο καὶ σκληρὸ ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ ὑπὲρ τῆς περιφρουρήσεως τῶν μεγάλων παραδειγμάτων της.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

καθὼς ἐπήγαινε λαμπροφορεμένος καὶ στεφανοφορεμένος σὲ κάποια τελετῇ, τόσο τὸν ἐτύφλωσε τὸ πάθος του, ὥστε μόλις τὴν ἀντίκρουσε, ἔτρξε πάλι καὶ τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν ἔσερνε κοντὰ του.

Ἐσφιασμένη κι' ἀγανακτισμένη ἡ μακάρια Θέκλα ἀγωνιζότανε ν' ἀπαλλαγῇ κι' ἀπάνω στὴν ἀντίστασή της καὶ στὸ πάλαιμά της αὐτό, τοῦ ξέσχισε τὴ χλαμύδα ποὺ φοροῦσε καὶ τοῦρριξε κατὰ χαμα καὶ τὸ ἑορταστικὸ στεφάνι ποὺ φοροῦσε στὸ κεφάλι του.

Τὸ στεφάνι ὅμως αὐτό, κατὰ τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθιμα τοῦ καιροῦ ἐκείνου, εἶχε χαρακτηῖρα ἱερό. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ κύλισμά του στὰ χώματα καὶ στὶς λάσπες τοῦ δρόμου, ἐθεωρήθηκε μεγάλη ἀσέβεια πρὸς τοὺς θεοὺς, ποὺ δὲν ἤμποροῦσε νὰ μείνῃ ἀτιμώρητη. Τὴν ἔσυραν λοιπὸν καὶ πάλι στὰ δικαστήρια, μὴ τὴ φοβερὴ καταγγελία, ὅτι περιφρόνησε καὶ καθύβρισε τὰ ἱερά καὶ τὰ ὄσια τῆς εἰδωλολατρικῆς θρησκείας. Καὶ στὴ δίκη ποὺ ἐπακολούθησε, τὴν καταδίκασαν, γι' αὐτό, σὲ θάνατο καὶ νὰ δοθῇ τροφὴ καὶ βορὰ στὰ ἄγρια καὶ στ' ἀνήμερα θηρία.

*

Στὴν πολυάνθρωπη ὅμως Ἀντιόχεια, τὸ ἐπικρατέστερο, ὅπως εἴπαμε, στοιχεῖο τοῦ πληθυσμοῦ της ἀποτελοῦσαν οἱ Ἕλληνες κατοικοὶ της. Κι' αὐτοὶ εἶχανε χάσει πλέον τὴ φανατικὴ τους πίστη πρὸς τοὺς ἀρχαίους θεοὺς· καὶ τοὺς διέκρινε πολιτισμένη ἡμερότητα στὰ ἦθη τους καὶ στὴν συμπεριφορὰ τους. Γιατὶ ἡ μυστικὴ πηγὴ τῆς Κασταλίας γλυκοκελαρίζει πάντα μέσα σὲ κάθε Ἑλληνικὴ ψυχῇ. Κι' αὐτὴ εἶχε κάμει μέσα στὴν ἀνατολίτικη αὐτὴ πόλη τῶν θηριομαχιῶν, τῶν χορῶν, τῶν Διονυσιακῶν ξέφρενων ἑορτῶν καὶ κάθε ἀνατολίτικης παραδοξότητος, νάνθιζῃ τὸ μυρόπνοο λουλούδι τῆς Ἑλληνικῆς καλωσύνης κι' εὐγενικότητος.

Ὅταν λοιπὸν ἐγνώσθηκεν ἡ ἀναίσχυτη καὶ ἀνευθρίαστη ἐπίθεση τοῦ ἐπίσημου ἐκείνου Ἀντιοχέα ἐναντίον τῆς παρθενικῆς κόρης, καθὼς καὶ ἡ καταδίκη της σὲ θάνατον ἀπὸ τὸ δικαστήριον, τὴν ἀπεδοκίμασαν τὴν ἀπόφασιν αὐτῇ, σὰν σκληρὴ καὶ σὰν ἄδικη.

Δὲν ὑπῆρχεν ὅμως τρόπος ν' ἀναβληθῇ. Γιατὶ, ἐπάνω ἀπ' ὄλα, ὑπῆρχε ἡ σιδερένια πειθαρχία στὸ Ρωμαϊκὸ νόμον καὶ στὸ κύρος τῆς ἐξουσίας.

Ὡρίσθηκε λοιπὸν ἡμέρα νὰ ἐκτελεσθῇ, κι' ὅταν ἦλθεν, ὠδήγησαν τὴ μακάρια Θέκλα στὸ Ἀμφιθέατρο, κι' ἀπόλυσαν ἐναντίον της μιὰ πεινασμένη λέαινα.

Καὶ ὦ! τοῦ θαύματος ἀντὶ τὸ ἄγριον καὶ πολυπεινασμένον θηρίον νὰ χυθῇ ἐπάνω της καὶ νὰ τὴν κατασπαράξῃ, τὴν ἐπλησίασε σὰν ἡμερον ἀρνάκι, κι' ἐξάπλωσεν ἐμπρὸς στὰ πόδια της.

Τὴν ἀπόσυραν λοιπὸν τότε ἀπὸ τὸ Ἄμφιθέατρο, γιὰ τὸ κόσμος ἄρχισε νὰ φωνάζῃ, πὼς εἶναι ἀθῶα καὶ ζητοῦσε νὰ τῆς χαρισθῆ ἡ ζωὴ. Ἐπεμβήκαν ὅμως στὶς ἀρχῆς οἱ εἰδωλόατρες ἱερεῖς καὶ ἀξίωσαν νὰ ἐκτελεσθῆ ὁ νόμος. Κι' ἔτσι τὴν ἄλλην ἡμέρα τὴν ξανάφεραν πάλι στὸ Ἄμφιθέατρο. Καὶ ξαπόλυσαν αὐτὴ τῇ φορᾷ ἐναντίον τῆς, ἓνα λιοντάρι, δυὸ ἀρκοῦδες κι' ἓναν ἀγριώτατο ταῦρο. Ἄλλὰ καὶ πάλιν ἡ χάρις καὶ ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐπροστάτεψε τὴν ἁγία κόρη καὶ τὴν ἐφύλαξεν ἀπὸ κάθε κακῶ. Γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἄγρια θηρία, σὰν πειθαρχημένα καὶ σὰν κυβερνημένα ἀπὸ κάποιον ἄορατο χέρι, ἐπενοῦσαν ἐμπρὸς τῆς, μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι τους καὶ κουνώντας τὶς οὐρὲς τους, κι' ἀποτραβοῦνταν ἤσυχα καὶ ξάπλωναν στὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ Ἄμφιθέατρου. Ἐμπρὸς στὸ θέαμα αὐτὸ ὁ λαὸς ποῦ εἶχε γιομίσει τὸ ἀμφιθέατρο ἐθαμπώθηκε καὶ κατασυγκινηθήκε. Καὶ μὲ φωνῆς καὶ μὲ ἀλλαγαμοὺς ἀδιὰκοπους, ἐζήτησε τὴν ἀπελευθέρωσὴ τῆς. Πρᾶγμα ποῦ κι' ἔγινε, θέλοντας καὶ μὴ.

*

Ἄπὸ τότες, ἔμεινε ἀνενόχλητη πλέον στὴν Ἀντιόχεια· καὶ περνοῦσε τὴν τρικυμισμένη θάλασσα τοῦ κόσμου τούτου, ἀφωσιωμένη στὸ κήρυγμα καὶ στὴν προσευχὴ, καὶ νηστεύοντας καὶ μελετώντας τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ (ἡμέρας καὶ νυκτός). Ἡ φήμη τῆς ἁγιότητος τῆς ζωῆς τῆς εἶχεν ἀπλωθῆ παντοῦ· καὶ ἦτανε σὲ μεγάλη τιμὴ ἀπὸ ὅλους. Γιατὶ ὁ Θεὸς τὴν καταξίωσε νὰ κάνῃ καὶ θαύματα καὶ προστρέχανε πολλοὶ κοντὰ τῆς, νὰ γιαντρευθοῦν ἀπὸ τὶς ἀρρώστιας τους καὶ νὰ βροῦν ἀνακούφιση στὰ δεινὰ τους. Καὶ ἡ ἀψευγᾶδιαστη καὶ ἁγία ζωὴ τῆς ἔγινε ἀστρο παρηγορητικὸ καὶ καθοδηγητικὸ, τόσο στὶς ἀπλοῦκὲς γυναῖκες τῆς Ἀντιόχειας, ὅσο καὶ στὶς ἀρχόντισσες, ποῦ ζοῦσαν μέσα στὰ σκοτάδια τῆς εἰδωλολατρίας καὶ τὶς ἐσκέπαζαν τὰ ἀκάθαρτα κύματα τῆς ἀσελγείας καὶ τῆς ἀδιαντροπιᾶς.

Μιμούμενη δὲ τὸ μεγάλο τῆς δάσκαλο καὶ πνευματικὸ τῆς πατέρα, τὸν θεῖο Παῦλο, περιώδευσε κατὰ καιροῦς, τὴ Συρία, τὴ Λυκαονία καὶ τὴν Ἠιοσιδίαν καὶ ἐκλήρυτε τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Καὶ βλαστήσανε πολλὰ, πάρα πολλὰ θαλερὰ βλαστάρια ἀπὸ τὴν κατάκαρπον αὐτὴν ἐλθὴ τῆς εὐσέβειας καὶ τῆς ἀρετῆς, καὶ προσήλθανε στὸ Χριστιανισμὸ.

Κι' ὡς τὰ βαθειὰ τῆς γεράματα δὲν ἔπαψε ν' ἀγωνίζεται καὶ στὸ τέλος περίπου τῆς ζωῆς τῆς ἐξαναγύρισε καὶ στὴν πατρίδα τῆς τὸ Ἰκόνιον, ποῦ τὴν τραβοῦσε πάντα ἡ νοσταλγικὴ του θύμησις. Ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς ὁ Θάμυρις εἶχε πλέον ἀποθάνει.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου ἐ.ξ. ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς Δ' Σειρᾶς τοῦ Πνευματικοῦ Φροντιστηρίου Κληρικῶν. Ἐν ἀρχῇ ἐτελέσθη ἄγιασμός ὑπὸ τοῦ, ἐκπροσωποῦντος τὸν ἀπουσιάζοντα Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον, Θεοφ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ κ. Χρυσοστόμου, συμπαραστατουμένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Φροντιστηρίου Πανος. Ἀρχ. Στεφάνου Ματακοῦλια. Ἀκολούθως ὁ Θεοφιλέστατος μετεβίβασε τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὰ Μέλη τοῦ Φροντιστηρίου, ἀνεφέρθη εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδρύσεως τοῦ

Ἐξοῦσε ὅμως κάτασπρη καὶ σὲ βαθειὰ καὶ βαρεια γερατιὰ ἢ μητέρα τῆς ἡ Θεόκλεια. Ἐβαλε λοιπὸν ὅλα τὰ δυνατὰ τῆς νὰ φωτίσῃ τὸ στριμμένο καὶ σκληρόγνωμο μυαλό τῆς. Μ' ὄλον ὅμως τὸν ἀγῶνά τῆς δὲν τὸ κατάφερεν αὐτό· γιατί δὲν λύγιζε· καὶ τὸ καταφρυγμένο ἀπὸ τὴν ἀπιστία στόμα τῆς δὲν ἐδεχόντανε τὸ δροσισμὸ τοῦ Ἐδαγγελικοῦ λόγου.

Κι' αὐτὸ ἐστοίχισε πολὺ, πάρα πολὺ στὴ μακάρια Θεκλα κι' ἔχυσε δάκρυα πολλὰ.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπέρασε στὴ Σελεύκεια, ὅπου ἐστερέωσε κι' ἐκεῖ πολλοὺς στὴν πέτρα τῆς πίστεως, κ' ἐξοῦσε ξοδεύοντας τὶς ὑπόλοιπες δυνάμεις τῆς, σάν τὸ κερὶ τῆς λαμπάδας, γιὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κἀνῃ τὸ καλὸ καὶ νὰ συντρέχῃ στὰ βάσανα καὶ στὶς δυστυχίες τοῦ κόσμου, παρακαλῶντας τὸ Θεὸ γιὰ κάθε ἀμαρτωλό· πολλοὶ δὲ ἀπ' αὐτοὺς ἐδεχθήκανε ἀπὸ τὰ χέρια τῆς τὸ ἅγιο βάπτισμα. Καὶ τ' ὄνομά τῆς ἐστάθηκε ἅγιο καὶ πολυτιμημένο στὰ στόματα τοῦ κόσμου· κι' ἀπέθανε ἐκεῖ στὴ Σελεύκεια σὲ ἡλικία ἐνενηντα χρονῶν.

*

Καὶ ὅπως ἀναφέρει ὁ Σελευκείας Βασίλειος, ποὺ τὴν ἐβιογράφησεν, ὁ τάφος τῆς ἦτανε θαυματουργὸς καὶ πολυσύχναστος. Ἡ δὲ ἅγια μας Ἐκκλησία τὴν ἀνεκήρυξεν ἰσαπόστολη, κι' ἐτιμήθημεν ἐξαιρετικὰ ἀπὸ ὅλη τὴν Χριστιανωσύνη. Ὁ δὲ Γεδεὼν στὸ «Βυζαντινὸ τοῦ Ἑορτολόγιου», ἀναφέρει, ὅτι στὴ Πόλῃ ὑπῆρχαν στοὺς ἱστορικοὺς χρόνους τρεῖς μεγάλες Ἐκκλησίες ἀφιερωμένες στὴν ἅγια τῆς μνήμη.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

Φροντιστηρίου τῇ ἐμπνεύσει τοῦ Μακαριωτάτου, ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ χορηγία τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου. Εἶτα ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν καταρτισμὸν Ἐξομολόγων, ἱκανῶν ὅπως διακονήσωσι εἰς τὸ μέγα Μυστήριον τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως ἰδίᾳ κατὰ τοὺς σημερινούς καιρούς, καὶ ἠυχήθη εἰς μὲν τὰ Μέλη ὅπως διέλθωσι τὸ τῆς φοιτήσεώς των διάστημα ἐν ὑγείᾳ, εἰς δὲ τοὺς Καθηγητὰς τοῦ Φροντιστηρίου, κληρικούς καὶ λαϊκούς, δύναμιν πρὸς εὐδῶσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν.

Ὁ ἐκ τῶν Μελῶν τοῦ Φροντιστηρίου Αἰδεσ. Νικόλαος Διονυσάπουλος, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας, ἐκ μέρους πάντων ἠὺχαρίστησε τὸν Μακαριώτατον, τὴν Ἱ. Σύνοδον καὶ τὸν Βασιλέα διὰ τὴν σύστασιν τοῦ Φροντιστηρίου καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς μορφώσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ἐνδιαφέρον αὐτῶν, ὑπεσχέθη δὲ πλήρη προθυμίαν τῶν Μελῶν εἰς τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Φροντιστηρίου, διὰ τὸ ὅποιον τιμητικῶς ἐπέλεγησαν ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν αὐτῶν.

Ὁ παριστάμενος Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀνδρέας Φυτράκης ἠυχήθη εἰς τὰ Μέλη τὸ «καλῶς ὄρισαν» καὶ διεβεβαίωσεν αὐτά, ὡς πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου των ἐν τῇ Ἐνορίᾳ αὐτῶν.

Ἡ τελετὴ ἐκλείσει μὲ τὴν ἐκ μέρους πάντων τῶν Διδασκάλων διαβεβαίωσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Φροντιστηρίου Πανος. Ἀρχ. Στεφάνου Ματακούλια, ὅτι θὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια ὅπως καὶ ἡ παροῦσα σειρά ἀποδώσῃ πλουσίους καρποὺς πρὸς δικαίωσιν τῶν προσδοκιῶν τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν, εἰς τὸν ὅποιον παρεκάλεσε τὸν Θεοφιλέστατον ὅπως ὑποβάλλῃ τὰ βαθύτατα σέβη καὶ τὰς εὐγνώμονας εὐχαριστίας πάντων.

Εἰς τὸ Φροντιστήριον, εἰς τὸ ὅποιον προβλέπεται νὰ διαρκέσῃ μέχρι τέλους Νοεμβρίου, μετέχουσιν ἤδη 34 Ἱερεῖς, ἐξ Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, τῶν Νέων Χωρῶν, τῆς Κρήτης καὶ τῆς Δωδεκανήσου.

Ο ΓΕΡΩΝ ΗΛΙΑΣ

Οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς κωμοπόλεως Λευκῆς τῆς Πάρου καὶ ἐλέγετο, πρὶν περιβληθῆ τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα, Γιάννης. Μάλιστα τὸν προσωνόμαζον Χοντρογιάννη, διότι ἦτο εὖσωμος.

Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἦτο βοσκὸς στὰ πρόβατα τριγύρω εἰς τὸ ὄρος αὐτὸ Προφῆτης ἼΗλίας», εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο, πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, μικρὸν σπήλαιον καὶ ἐκκλησάκι τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ προφήτου Ἰησοῦ. Εἰς τὸ ἐρημικὸν αὐτὸ ἐκκλησάκι ἐπήγαινε πολλάκις καὶ προσηύχετο.

Βλέπων ὅτι τὸ ἐκκλησάκι ἦτο μικρὸν καὶ δὲν ἐχώρει περισσοτέρους ἀπὸ δέκα ἀνδρας, εἰς δὲ τὴν ἐορτὴν τοῦ Προφήτου Ἰησοῦ πού συνηθροίζοντο πολλοὶ δὲν τοὺς ἐχώρει καὶ ἔμενον ἔξω, ἐσκέφθη νὰ κτίσῃ ἕνα πρόναον διὰ νὰ μὴ μένουν οἱ ἀνθρωποὶ εἰς τὸ ὑπαίθρον. Διότι πολλοὶ ἐπήγαιναν ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῆς ἐορτῆς καὶ ἠγγρύπνουσαν.

Ἀπεφάσισε τότε μόνος του νὰ τὸ κτίσῃ. Ἐβγαλε πρῶτον τὴν πέτρα, κατόπιν μόνος του ἔκαμε πλησίον εἰς τὸ ἐκκλησιδιδιον ἀσβεστοκάμινον. Καὶ ὅσα χρήματα εἶχε συνάξει ὅτε ὑπηρετεῖ ὡς βοσκός, ἀπεφάσισε νὰ τὰ δαπανήσῃ διὰ τὰ ἄλλα ὑλικά, ξύλα, ἄμμον, καὶ διὰ τοὺς κτίστας. Τὸ νερό, τὸ ἀναγκαϊότερον ἀπ' ὅλα δὲν ὑπῆρχε· ἦτο μακρὰν 20 λεπτὰ τῆς ὥρας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους. Ἀνεβαίνοντας ὁμως ἦτο 40 λεπτὰ.

Ἐπειδὴ δὲν εἶχε ζῶον διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπειδὴ τὰ ὀλίγα χρήματα πού εἶχε δὲν ἐπῆρουν, ἠναγκάσθη καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ μόνος του. Κατέβαινε εἰς τὴν πηγὴν, ἐγέμιζε ἕνα ἀσκόν, τὸν ἔβαζε εἰς τὸν ὄμιον του καὶ ἀνέβαζε τὸ ὕδωρ διὰ νὰ σβύσῃ τὴν ἀσβεστον, διὰ τὴν λάσπην καὶ τὰς λοιπὰς χρείας. Πολλάκις ἀνέβαινε μὲ τὸν ἀσκὸν γεμᾶτον 15 καὶ 20 φορές τὴν ἡμέραν.

Κάποτε—μᾶς ἔλεγε ὁ ἴδιος καὶ μᾶς ἔδειχνε τὸν δρόμον ἀπὸ ὅπου ἀνέβαινε—ἀπὸ τὸν πολὺ κόπον καὶ τὸ βάρος ἀπέκαμε, τὰ ποδάρια του (τὰ ὁποῖα ἦσαν πρισματά, χονδρὰ σὰν τοῦ ἐλέφαντος διότι ἔπασχεν ἐκ ποδαλγίας) ἔτρεμαν καὶ τῷ ἦλθε λιποθυμία καὶ

παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ κάτω. Ἐνῶ ἐπιπτεν, ἐφώναξε μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

— Ἄγιε Προφήτα Ἥλια, βοήθησε, δὲν ἤμπορῶ πλέον.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠσθάνθη—μᾶς ἔλεγε—ὡσάν ἓνα χέρι νὰ τὸν ἤγγισεν ὀπισθεν εἰς τὰ νῶτα καὶ συγχρόνως ἀκούει ὀπισθεν φωνὴν ἣτις τῷ ἔλεγε:

— Σὲ βοηθῶ, μὴ φοβεῖσαι.

Στρέφει πρὸς τὴν φωνὴν καὶ βλέπει. Γέροντά τινα λευκογέ-
νειον. Μόλις τὸν εἶδεν, ὁ Γέρων ἐγένετο ἀφανής, ὁ δὲ Γιάννης
ἠσθάνθη τόσῃν δύναμιν, τόσῃν ἐλαφρότητα, ὥστε ἀνέβαινε τοῦ
λοιποῦ χωρὶς οὔτε κόπον οὔτε βάρος νὰ αἰσθάνεται.

Ἔτσι, εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἐτελείωσεν ἡ οἰκοδομή.

Ἄλλὰ μόλις ἐτελείωσε τὸ ἔργον, οἱ κύριοι τοῦ ναϊδρίου τὸν
ἐξεδίωξαν, φοβηθέντες μήπως κάμῃ κατοχὴν. Ἀναχωρήσας
ἐκεῖθεν κατέφυγεν ἐνταῦθα εἰς τὴν μονὴν Λογγοβάρδας καὶ ἐμεινεν
ὡς ὑπηρέτης καὶ δόκιμος εἰς τὴν Μονήν. Ὅτε ἤλθεν εἰς τὴν Μονὴν
τὸ 1907, τὸν εὔρον ἐκεῖ.

Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἀπέναντι τῆς Μονῆς λόφου ὑπῆρχε ἀπὸ
πολλῶν ἐτῶν ἕτερον μικρὸν ἐκκλησίδιον τιμῶμενον ἐπ' ὀνόματι
τοῦ Προφήτου Ἥλιου, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε καὶ δι' ἐράνων τὸ ἠῤῥησε.
Ἐκαμεν εἰκόνας, κανδήλια καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα, ἐκτίσε δὲ καὶ εἰς
ἀπόστασιν ὀλίγων μέτρων μακρὰν τοῦ ναοῦ δύο δωμάτια διὰ τοὺς
προσκυνητάς καὶ ἑορταστάς.

Πρηροφορηθεὶς, ὅτι πλησίον τῆς Γυναικείας Μονῆς τῶν καλο-
γραυῶν εὐρίσκετο ἕτερον μικρὸν ἐκκλησίδιον τοῦ Προφήτου Ἥλιου,
ἐφρόντισε καὶ δι' ἐκεῖνο.

Γράμματα δὲν ἐγνώριζε τελείως. Εἰς τὴν Μονὴν ἐμαθεν
ὀλίγα, ἴσα ἴσα ποὺ διάβαζε, ἀλλὰ μὲ δυσκολίαν. Ὅλην τὴν ἡμέραν
εἰργάζετο εἰς τὰ κτήματα τῆς Μονῆς μὲ τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς ὑπη-
ρέτας. Τὸ ἑσπέρας ἀνεπαύετο ὀλίγον καὶ τὸ μεσονύκτιον, πολλακίς
δὲ πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, ἠγείρετο καὶ προσηύχετο εἰς τὸ προαύ-
λιον τῆς Ἐκκλησίας ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ ναοῦ.

Κάποτε ἤλθε χριστιανὸς τις καὶ μοι λέγει:

— Ἦλθα νὰ ἐξομολογηθῶ, διότι δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὸν
Χοντρογιάννη, ὁ ὁποῖος ἐπὶ δώδεκα χρόνια μὲ ἐνοχλεῖ διὰ νὰ ἔλθω

νά ἐξομολογηθῶ καὶ διὰ νὰ μὴ μὲ ἐνοχλῇ πλέον ἡναγκάσθην, καὶ ἦλθον.

Ὅσακις ἐπρόκειτο νὰ λειτουργήσω εἰς τὸ ἐκκλησιδίου τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, πρὶν ἀπὸ μίαν ἐβδομάδα, διήρχετο τὰς ἀγροικίας καὶ τὰ χωρία καὶ εἰδοποιεῖ τοὺς χωρικοὺς διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ νὰ ἀκούσουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Τὸν ἔπαιρνα μαζί μου εἰς τὰ ἐξωκκλήσια, διότι ναι μὲν δὲν ἐγνώριζε γράμματα, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε ζῆλον πολὺν εἶχε μάθει τὴν τάξιν τῆς λειτουργίας καὶ ἔψαλλε. Πολλάκις ἐπηγαίναμε εἰς ἐξωκκλήσια ἀπέχοντα μίαν ὥραν τῆς Μονῆς. Ἦρχετο πάντοτε πεζῶ, σηκώνων τὰ ἱερά σκεύη καὶ ἄμφια καὶ καθ' ὁδὸν ἐδιάβαζε τὰς Ὁδρας, τοὺς Χαιρετισμοὺς καὶ ἔψαλλε διαφόρους ὕμνους. Μόνον μίαν φορὰν ἵππευσεν εἰς ἡμίονον.

Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συγκομιδῆς τῶν ἐλαιῶν, μετέφερε ἐπὶ τῶν ὄμων καὶ τῆς ράχεώς του, τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα εἰς τὸν ἐλαιῶνα τῆς Μονῆς. 30 ἕως 40 ὄκ. ὑπελόγιζον τὸ φορτίον, πού ἐσήκωνε. Καὶ ἐπειδὴ τὸν ἐλυποῦντο καὶ συνεπόνουν οἱ ἀδελφοί, τοῦ ἔδιδον νὰ παίρνη ζῶον διὰ νὰ μὴ κουράζεται. Ἐκεῖνος ὅμως ὁ εὐλογημένος ἐλυπεῖτο τὸ ζῶον καὶ προέκρινε νὰ κοπιᾶζῃ ὁ ἴδιος. διὰ νὰ ἀναπαύεται τὸ ζῶον.

Ὁ τότε ἡγούμενος Ἱερόθεος Βοσυνιώτης καὶ οἱ ἀδελφοί καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος, πολλάκις τὸν παρεκινούσαμεν νὰ γίνῃ μεγαλόσχημος μοναχός, ἀλλ' ἀπεποιεῖτο.

— Δὲν τολμῶ νὰ γίνω μεγαλόσχημος, ἀπῆντα. Φοβοῦμαι μήπως δὲν τηρήσω τὰς ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας θὰ δώσω καὶ θὰ ἔχω μεγάλην εὐθύνην· γι' αὐτὸ προτιμῶ νὰ γίνω δύο-τρεῖς ἡμέρας πρὶν ἀποθάνω, διὰ νὰ φυλάξω καθαρὸν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα.

Καὶ ὅπως ἔλεγε, οὕτω καὶ ἔγινε. Ἡσθένησε βαρέως καὶ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς τελευτῆς του μετέβην εἰς τὸ κελλίον του, καὶ ὡς ἐκ Θεοῦ ἐμπνευσθεῖς, τῷ λέγω:

— Γέρο Γιάννη, ἐσκέφθην νὰ σὲ κάμωμεν μεγαλόσχημον μοναχὸν καὶ νὰ σὲ ὀνομάσωμεν Ἡλίαν.

Μόλις ἤκουσε τὸ ὄνομα Ἡλίας, ἐσκίρτησε ἐν ἀγαλλιάσει καρδίας καὶ ἀνεφώνησε:

— Ναί, ναί, Ἡλίαν νὰ μὲ ὀνομάσετε. Αὐτὸ τὸ ὄνομα θέλω.
Γρήγορα νὰ μὲ κάμψτε.

Τὴν ἐπομένην ἐπῆρα μαζί μου δύο ἱερεῖς καὶ ὄλους τοὺς ἀδελ-
φοὺς καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸ κελλίον του, διότι δὲν ἠδύνατο ὄχι νὰ
σηκωθῆ, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ κινηθῆ. Ἐγὼ καὶ οἱ ἱερεῖς εἰσῆλθομεν
ἐντὸς τοῦ κελλίου του καὶ ἤρχισαμεν τὴν ἀκολουθίαν, οἱ δὲ ἀδελφοὶ
ἔμενον ἔξω τοῦ κελλίου, διότι ἦτο μικρὸν καὶ στενόν.

Ἄφ' οὗ τὸν ἐνεδύσαμεν τὰ ἱμάτια τοῦ μεγαλοσχήμου μοναχοῦ
καὶ ἤρχισαμεν νὰ ψάλλωμεν τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε,
Χριστὸν ἐνεδύσασθε...», τὸν βλέπομεν ἔξαφνα καὶ ἠγέρθη ὄρθιος.
Ἡ μορφή τοῦ προσώπου του ἠλλοιώθη, ἔγινε ροδοκόκκινος καὶ
ἤρχισε μεγαλοφώνως καὶ χαρμοσύνως καὶ ἔψαλλε τὸ «Ὅσοι εἰς
Χριστὸν ἐβαπτίσθητε...», προτρέπων δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελ-
φοὺς νὰ ψάλλωσι, τοὺς ἔλεγε:

— Ψάλλατε, ψάλλατε δυνατά.

Μετὰ τὴν τελετὴν εἰσῆλθομεν εἰς τὸν ναόν, ἐτελειώσαμεν τὴν
Θεῖαν λειτουργίαν, ἐπῆγεν ὁ ἱερεὺς καὶ τὸν ἐκοινώνησε τῶν Ἀχράν-
τῶν Μυστηρίων καὶ ἔκτοτε ὁ διὰ τοῦ Ἀγγελικοῦ σχήματος κλη-
θεὶς Ἡλίας συνεχῶς ἔψαλλε ὕμνους καὶ τροπάρια τοῦ Προφήτου
Ἡλιού. Τὸν συντρόφευε δὲ ἓνας γέρον ἱερομόναχος, Σωφρόνιος,
ἐκ Τριπόλεως, ἀπλοῦς, ταπεινός, πρᾶος, ἀκακος καὶ συνέψαλλον
ὄμοῦ. Ὅταν δὲ ἐπλησίασε ἡ ὥρα, διὰ νὰ ἀπέλθῃ τῶν προσκαίρων,
ὁ γέρον Σωφρόνιος τὸν ἐπλησίασε καὶ τῷ λέγει:

— Ἀδελφὲ Γέρον Ἡλία. Γιὰ ψάλλε γιὰ τελευταίαν φορὰν τὸ
ἀπολυτίκιον τοῦ Προφήτου Ἡλιού.

Καὶ ὁ Γέρον Ἡλίας μετὰ πολλῆς προθυμίας καὶ χαρᾶς ἀρ-
χίζει νὰ ψάλλῃ τὸ «Ὁ ἑνσαρκὸς Ἄγγελος, τῶν Προφητῶν ἡ
κρηπίς, ὁ δευτερός Πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ, Ἡλίας
ὁ ἑνδοξος ...». Καὶ ὅταν ἐτελειώσῃ τὸ ἀπολυτίκιον, ἐτελειώσῃ καὶ
ἐκεῖνος τὸ ζῆν καὶ μετέβῃ εἰς τὰ Οὐράνια καὶ ἀγαπητὰ σκηνώματα
τοῦ Παραδείσου, διὰ νὰ ὑμνῆ, εὐλογῆ καὶ δοξολογῆ διὰ παντὸς
τὸν Κύριον ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος

Ἡγούμενος τῆς ἐν Πάμφ Ἱ. Μονῆς Λογγοβάρδας.

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Κυριακή 23 Νοεμβρίου (Η' Λουκά)

(Λουκ. ι' 25-37)

«Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρήλθεν» (Στίχ. 31)
[Καὶ σὰν τὸν εἶδε, προσπέρασε ἀδιάφορα]

Ἡ παραβολή, ποῦ ἀκούσαμε σήμερα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ κομμάτια τοῦ Εὐαγγελίου, ποῦ μιλοῦν ἀπ' εὐθείας στὴν ψυχὴ, ἀκόμη καὶ στὴν πιδ ἀρχαρία, τὴ λιγώτερο καταρτισμένη στή θεία διδασκαλία. Γιατὶ τὸ θέμα τῆς εἶναι ἀπὸ τὰ πρῶτιστα καὶ πιδ ἀπλᾶ. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ κανεὶς, ποῦ νὰ μὴ καταλαβαίνη μονομιᾶς τὸ νόημά τῆς, ὅταν τὴν ἀκούσῃ.

Σὲ ἄλλη περίστασι, ὁ Ἰησοῦς εἶπε ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πρὸς τὸν πλησίον εἶναι τὸ ἅπαντον τῆς θρησκείας. Ἀπ' αὐτὲς τίς δύο ἐντολὲς κρέμονται ὁ νόμος κι' οἱ προφῆται. Αὐτὲς εἶναι ἡ καρδιά τοῦ Εὐαγγελίου.

Διαφωτίζει, λοιπόν, σήμερα τὴ δεύτερη, ἱστορῶντας τὴν παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη καὶ δείχνοντάς μας ἔτσι, ὅτι ὅλα εἶναι περιττά, ὅταν ἀπουσιάζῃ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, ὅτι ἀληθινὸ παιδί τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀπλῶς ὅποιος ἀσχολεῖται μὲ τὰ θρησκευτικὰ πράγματα, ὅπως ὁ ἱερεὺς κι' ὁ λευΐτης, ἀλλὰ ὅποιος προσέχει κι' ἀνταποκρίνεται στὴν οὐσία τῆς θρησκείας, στὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, ὅπως ὁ Σαμαρείτης.

Οἱ ἄλλοι δύο δὲν συγκινήθησαν ἀπὸ τὸν πληγωμένο, ἀλλὰ προσπέρασαν ἀδιάφοροι κι' ἀσπλαγχνοί. Ἦταν λειτουργοὶ τοῦ Θεοῦ, ἤξεραν στὰ δάχτυλα τὸν νόμο καὶ τοὺς προφῆτες. Οἱ ἡμέρες τοὺς ἦταν δοσμένες στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ναοῦ. Κι' ὅμως, αὐτοὶ οἱ πάμπλουτοι φαινομενικὰ ἀπὸ εὐσέβεια καὶ γνῶσι θρησκευτικῆ, ἀποδείχθησαν ὀλότελα ξένοι πρὸς τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς τὸ θέλημά του τὸ ἅγιο, μὴ ἐκπληρώνοντας τὸ χρέος τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον.

Ἀπεναντίας, ὁ Σαμαρείτης ὄχι μόνο δὲν ἦταν ὅπως ἐκεῖνοι οἱ δύο ἱερεῖς ἢ λευΐτης, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἀπλὸ μέλος τῆς συναγωγῆς. Δὲν ἀνῆκε κἄν στὸν διαλεκτὸ λαό, τὸν Ἰσραήλ. Κι' ὥστόσο, αὐτὸς ὁ φαινομενικὰ τόσο ἀπομακρυσμένος ἀπὸ τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ὁ ἀπόκληρος, ὁ τελευταῖος ἀπὸ τὸν ὁποῖο θᾶπρεπε νὰ περιμένῃ κανεὶς κάτι καλὸ καὶ θεάρεστο, ἐμφανίζεται

ἀπροσδόκητα πρῶτος, ἀποδείχνει μὲ τὴ συμπεριφορὰ του ἀπέναντι στὸν πληγωμένο, ὅτι βρισκόταν πολὺ πιὸ κοντὰ στὸν Θεὸ ἀπὸ ὅ,τι ὁ ἱερεὺς κι' ὁ λευίτης. Γιατὶ μονάχα αὐτός, ὁ ἄλλοσθνης, ὁ ἔξω τῆς συναγωγῆς, σὰν εἶδε τὸν ἀξιολύπητο ἐκεῖνον ἄνθρωπο, δὲν προσπέρασε ἀδιάφορος. Ἄλλὰ ἔκαμε ὅ,τι ἀκριβῶς λέγει ἡ μεγάλη ἐντολή. Ἔνοιωσε εὐσπλαγχνία. Πῆγε κοντὰ στὸν ἄνθρωπο. Τοῦ ἐπέδεσε τὰ τραύματα, ἀφοῦ ἔχυσε πάνω τους λάδι καὶ κρασί. Δὲν περιορίσθηκε δὲ σ' αὐτό. Ἄλλὰ τὸν ἀνέβασε πάνω στὸ δικό του ζῶο καὶ τὸν πῆγε σ' ἓνα πανδοχεῖο, ὅπου τὸν περιποιήθηκε ὅλη τὴ μέρα καὶ τὴ νύχτα. Κι' ἐπειδὴ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ συνεχίσῃ τὸ ταξίδι του τὸ πρῶτ', γιατί ἡ δουλειὰ του τὸν βίαζε, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πουγγί του δυὸ δηνάρια καὶ τὰ ἔδωσε στὸν πανδοχέα, λέγοντάς του:

— Περιποιήσου τον καὶ ὅ,τι ξοδέψης παρὰ πάνω, ἐγὼ σὰν θὰ ξαναγυρίσω θὰ σοῦ τὸ πληρώσω.

Αὐτός, λοιπόν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ ἀπ' ἔξω, ὁ ἄσχετος μὲ τὸν Ναὸ ἄνθρωπος, φανερώθηκε καλὸς μύστης τοῦ Θεοῦ, ὑπερακοντιστῆς τῶν εὐσεβῶν καὶ τῶν ἐπιφανειακῶ φωτισμένων. Τί τοὺς ὠφέλησαν ἐκεῖνους οἱ πολύωρες παραμονές στὸν Ναὸ, τὰ θυμιάματα, οἱ ψαλμοί, οἱ θυσίες, ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν Προφητῶν; Τίποτα.

Ἄλλα ἐκεῖνα ἦταν, βέβαια, ζηλευτὸς πλοῦτος κι' ἀποκτήματα σπουδαῖα, ἀλλὰ' ἐφ' ὅσον ἀπουσίαζε ἀπ' ἀνάμεσά τους ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, ἀποτελοῦσαν μάταιο στολισμό, περιττὴ προῖκα. Ὅπως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῆς ἓνα σπίτι χτισμένο στὸν ἀέρα, χωρὶς νὰ ἐγγίξῃ στὴ γῆ καὶ νὰ στηρίζεται σὲ θεμέλια, ἄλλο τόσο εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑπάρξῃ εὐσέβεια ἀληθινὴ χωρὶς νὰ στηρίζεται στὴν ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον.

Ἡ σημερινὴ παραβολὴ ἀπευθύνεται γενικὰ σὲ ὅλους, ἀπευθύνεται ὅμως κι' ἰδιαίτερα στοὺς εὐσεβεῖς. Καὶ τονίζει σ' αὐτοὺς ἓνα μεγάλο κίνδυνο ποὺ διατρέχουν. Ποιὸν κίνδυνο; Μήπως παρασυρθοῦν καὶ μοιάσουν πρὸς τὸν ἱερέα καὶ τὸν λευίτη. Μήπως δηλαδή, παρατώντας τὸν καρπὸ χάρι τοῦ φυλλώματος, τὴν οὐσία τῆς θρησκείας χάριν τῶν τύπων, φτωχέψουν ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον καὶ χάσουν ἔτσι τὸν Θεό, νομίζοντας ὅτι τὸν κατέχουν.

Ἀποτείνεται ἡ παραβολὴ σὲ μᾶς τοὺς πιστοὺς καὶ μᾶς ἐπισημαίνει ἓνα μεγάλο κακὸ, ποὺ μπορεῖ νὰ πάθουμε. Φυλαχτήτῃ, μᾶς λέγει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἀπὸ τὸ χειρότερο ναυάγιο, ἀπὸ τὴν ἀξιοθρήνητῃ ἀποτυχία, ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῆ σὲ χριστιανούς. Κακὸ τὸ νὰ ἀποστατήσῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, φοβερὸ τὸ νὰ παρατήσῃ τὴν εὐσέβεια καὶ νὰ πέσῃ στὴν ἀπιστία καὶ τὴν ἀσωτεία. Ἄλλὰ πιὸ κακὸ καὶ πιὸ φοβερὸ εἶναι νὰ θεωρῆ τὸν ἑαυ-

τό του Χριστιανό και νά ἔχη καταργήσει μέσα του τήν ἀγάπη.

Δέν ὑπάρχει, ἀγαπητοί ἀδελφοί, φριχτότερο κατάντημα και πιό ἀπαίσια μορφή ἀμαρτίας ἀπό τήν ἀσπλαγγνία πού φορᾷ τή στολή τῆς εὐσεβείας. Ἀπό τό νά μοιάζη κανεῖς μέ τόν ἱερέα και τόν λευίτη τῆς σημερινῆς περικοπῆς, πού εἶδαν τόν ἀδελφό τους νά ὑποφέρει στήν ἄκρη τοῦ δρόμου και τόν προσπέρασαν ἀδιάφοροι.

Κυριακή 7 Δεκεμβρίου (Γ' Λουκά)

(Λουκ. ιγ' 10-17)

«Γυναί, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου» (Στίχ. 12)

[Γυναίκα, ἔχεις ἐλευθερωθῆ ἀπό τήν ἀρρώστεια σου]

Ἡ Γραφή λέγει κάπου, ἀγαπητοί ἀδελφοί, γιά τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, ὅτι πέρασε ἀπό τή γῆ εὐεργετῶντας και θεραπεύοντας. «Διῆλθεν εὐεργετῶν και ἰώμενος». Δέν ἔκαμε δηλαδή μονάχα στίς ψυχές καλό, ἀλλά γιάτρευε και τίς ἀρρώστειες τοῦ σώματος.

Γιά μιᾶ τέτοια, λοιπόν, γιάτρειά μιᾶ ἡ ὥραία και γεμάτη ἐξαισία νοήματα περικοπή, πού ἀκροασθήκαμε πρὶν ἀπό λίγο.

Ὁ Κύριος βρισκόταν ἕνα Σάββατο σέ κάποια συναγωγή και δίδασκε. Ἀνάμεσα, λοιπόν, στό πλῆθος ἦταν και μιᾶ γυναίκα πού εἶχε μιᾶ σωματική πάθησι ἀξιολύπητα καταφάνερη δεκαοχτῶ ὀλόκληρα χρόνια. Τό κορμί της ἦταν τσακισμένο στά δύο και δέν μπορούσε καθόλου νά τό ὀρθώσῃ.

Ἐκεῖ, λοιπόν, πού μιλοῦσε ὁ Ἰησοῦς, τήν πρόσεξε και, διακόπτοντας τή διδαχή του, τῆς εἶπε:

— Γυναίκα, ἔχεις ἀπελευθερωθῆ ἀπό τήν ἀρρώστεια σου.

Ἀπόθεσε ὑστερα πάνω της τά χέρια και εὐθύς ἐκείνη ἀνωρθώθηκε, δοξάζοντας τόν Θεό.

Τότε, ὅμως, μπῆκε στή μέση ὁ ἀρχισυνάγωγος κι' ἀγανακτῶντας γιά τό ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχε κάμει ἐκεῖνο τό θαῦμα τήν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου, μὴ τολμῶντας δέ ὁ ἄθλιος νά ἀπειθυνθῆ στόν ἴδιο, ἔλεγε στόν ὄχλο:

— Ἐχετε ἕξ ἡμέρας γιά νά ἐργάζεσθε. Σ' αὐτές, λοιπόν, νά ἔρχεσθε νά θεραπεύεσθε κι' ὄχι τήν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου.

Ἀλλά ὁ Κύριος δέν τόν ἀφῆσε ἀναπάντητο. Μὲ τό πρόσχημα τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου, ὁ γεμάτος χολή και κακότητα ἐκεῖνος ἄνθρωπος εἶχε θελήσει νά διαστρέψῃ στόν λαό τό πνεῦμα τῆς ἀληθινῆς θρησκείας. Ὁ μωσαϊκὸς νόμος ἀπαγόρευε τήν ἐργασία κατὰ τήν ἀγία ἐβδόμη ἡμέρα, ὄχι ὅμως βέβαια και τήν ἀγαθοεργία. Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε ν' ἀστράψῃ ἡ ἀλήθεια αὐτή στίς ψυχές, ὅπου ὁ ἀρχισυνάγωγος ἔσπειρε τή σύγχυσι:

— Ὑποκριτῆ, τοῦ εἶπε. Ὁ καθένας σας τὸ Σάββατο δὲν λύνει τὸ βόδι του ἢ τὸν ὄνο του ἀπὸ τῆ φάτνη καὶ δὲν τὰ πηγαίνει γιὰ πότισμα; Αὐτῆ, λοιπόν, τῆ γυναῖκα, ποῦ εἶναι θυγατέρα τοῦ Ἀβραάμ, κι' ὁ Σατανᾶς τὴν εἶχε δεμένῃ δεκαοχτὼ χρόνια, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῆ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς παθήσεώς της τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου;

Ὡς λύσιμο χαρακτηρίσε ὁ Κύριος τὴν ἴασι τῆς γυναίκας ἐκείνης. Λύσιμο κι' ἀπελευθέρωσι ἀπὸ δεσμόν, ποῦ δὲν εἶχε κάνει ἀπλῶς ἡ φύσις, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Σατανᾶς. Αὐτὸς εἶναι ὁ τεχνίτης κάθε δεινῆς καταστάσεως, ὁ ἀπώτερος αἴτιος κάθε παθήματος ἀπ' ὅσα βρίσκουν τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν ἡ κτίσις βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, ἦταν («καλὴ λίαν»). Δὲν τῆ σκίαζε τὸ παραμικρὸ ἐλάττωμα, ἡ παραμικρὴ ἀτέλεια, ἡ ἐλάχιστη κακία. Ὅταν, ὅμως, οἱ πρωτόπλαστοι ἔπρσαν στὴν παρακοῇ κι' ἐξώσθησαν ἀπὸ τὸν παράδεισο τῆς τρυφῆς, τότε ἡ κτίσις διασαλεύθηκε καὶ ἀμαυρώθηκε, ἔγινε πεδίον ἐνεργείας τοῦ πονηροῦ πνεύματος. Τότε, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα δεινά, ποῦ βρῆκαν τὸν ἄνθρωπο, ἔαμαν τὴν ἐμφάνισί τους κι' οἱ ἀρρώστειες.

Ὅπως κάθε ἄλλο κακό, ἔτσι κι' αὐτὲς δὲν προέρχονταν ποτὲ ἀπὸ τὸν Θεό. Προέρχονταν ἀπὸ τὸν Διάβολο. Εἶναι ἓνα εἶδος ἀπὸ τὰ μυρίοτροπα δεσμὰ, ποῦ αὐτὸς χαλκεύει γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

Ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει, ὅπως καὶ τίς ἄλλες θλίψεις, τίς ἀρρώστειες, ὄχι γιὰ τιμωρία οὔτε γιὰ νὰ κάμη τὸ χατῆρι τοῦ πονηροῦ, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξάζεται τὸ ἅγιο ὄνομά του εἶτε μὲ τῆ μετάνοιά μας εἶτε μὲ τὴν ὑπομονή μας. Κι' ὅτι ἔτσι εἶναι, φαίνεται ἀπὸ πολλὰ σημεῖα τῆς Γραφῆς. Ὁ παραλυτικὸς, ποῦ ὁ Ἰησοῦς γιάτρεψε κοντὰ στὴν προβατικὴ πύλη τῆς Ἱερουσαλήμ, εἶχε ὑψώσει τὴν ψυχὴν του στὸν Θεὸ καταλαβαίνοντας ἀπὸ τὴν πολυχρόνια ἐκείνη πάθησί του, ὅτι ἡ ἁμαρτία στὴν ὁποία εἶχε δουλέψει ὅταν ἦταν νέος, ὀδηγεῖ στὸν θάνατο. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Σωτὴρ τοῦ εἶπε: «Τώρα, ποῦ ἔγινες ὑγιής, πρόσεξε νὰ μὴ ξαναπέσης στὴν ἁμαρτία, γιὰ νὰ μὴ σοῦ συμβῆ τίποτε τὸ χειρότερο». Ὁ τυφλὸς ἐξ ἄλλου, ποῦ ἐπίσης ἔγινε καλὰ ἀπὸ τὸν Χριστό, διαβάζουμε στὸ Εὐαγγέλιο ὅτι δὲν εἶχε γεννηθῆ ἔτσι ἐπειδὴ τάχα οἱ γονεῖς του ἦταν δοσμένοι στὴν ἁμαρτία οὔτε προκαταβολικὰ γιὰτὶ τάχα αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦταν κακὸς ἄνθρωπος. Ὅταν οἱ μαθηταὶ πρόβαλαν αὐτὲς τίς δύο ὑπόνοιες, ὁ Κύριος τοὺς εἶπε: «Οὔτε οἱ γονεῖς του οὔτε ὁ ἴδιος ἀμάρτησεν, ἀλλὰ αὐτὸ ἔγινε γιὰ νὰ δοξασθῆ ὁ Θεός». Σ' αὐτῆ τὴν περίπτωσι, ἡ ἀρρώστεια ἐπιτράπηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ ὄχι ὡς παιδαγωγικὸ μέσον γιὰ τὴ σωτηρία ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ ἀπεναντίας γιὰ νὰ ἐπιβραβευθῆ μιὰ ἀγαθὴ ψυχὴ, ὅπως ἦταν ἐκείνη τοῦ τυφλοῦ καὶ νὰ θριαμβεύσῃ ἡ δύναμις κι' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο, ἀκόμη

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Υπό τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐκοινοποιήθη ἡ κάτωθι ἐγκύκλιος, σχετικῶς πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν Ἀγροτικῶν Ἱατρείων παρεχομένην ἰατρικὴν περίθαλψιν.

ΠΡΟΣ

1) Ὑπαντα τὰ Τμήματα, Ὑπηρεσίας καὶ Γραφεῖα Τ.Α.Κ.Ε.

2) Ὑπαντα τὰ Τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 49/28-7-58 ἐγκυκλίου ἡμῶν, δι' ἧς ἐγνωρίσαμεν, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3172/368/14-7-58 ἐγκυκλίου Δ/γῆς τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ἐνεκρίθη ἡ παροχὴ ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς ἰερεῖς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των παρὰ τῶν κατὰ τόπους Κοινοτικῶν καὶ Ἀγροτικῶν Ἱατρείων, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

Τὸ Ὑπουργεῖον Κοιν. Προνοίας — Δ/νσις Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀγροτῶν, διὰ νεωτέρων ὑπ' ἀριθμ. 4700/8-10-58 καὶ 5077/22-10-58 ἐγγράφων του, γνωρίζει ἡμῖν, ὅτι εἰς τοὺς Ἱερεῖς καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των παρέχεται παρὰ τῶν Κοινοτικῶν καὶ Ἀγροτικῶν Ἱατρείων πλή-

---

κι' ἓνας Παῦλος, εἶχε «σκόλοπα στὴ σάρκα». Γι' αὐτὸν τὸν λόγο κι' ἓνας δίκαιος Ἰώβ ἔχασε μαζί με ὄλα τὰ ἀγαθὰ του καὶ τὴν ὑγεία του καὶ βρέθηκε πάνω στὴν κοπριά, γεμᾶτος ἔλκη.

Κι' ὅτι τεχνίτης τῶν παθήσεων εἶναι ὁ Διάβολος, κι' ὅτι ὁ Θεὸς ἀπλῶς τὶς ἐπιτρέπει, φαίνεται καθαρὰ ἀπὸ τὴν ἱστορία ἀκριβῶς τοῦ πολυάθλου Ἰώβ, ὅπου διαβάζουμε ὅτι ὁ Διάβολος ζήτησε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὴν ἄδεια γιὰ νὰ χτυπήσῃ τὸν δίκαιον ἐκεῖνο ἄνδρα μετὴν ἀρρώστεια, τὴ φτώχεια καὶ τὶς ἄλλες δοκιμασίες ποῦ τοῦ συνέβηκαν.

Ἄς ζητᾶμε, λοιπὸν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀπὸ τὸν Κύριο, τὸν ἰατρὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, τὴν ἀπελευθέρωσή μας ἀπὸ τὶς σωματικὲς ἀσθένειες, ὅπως κι' ἀπ' ἐκεῖνες τῆς ψυχῆς. Κι' ἄς μὴ ξεχνοῦμε ποτέ, ὅτι πίσω ἀπὸ τὰ φυσικὰ αἷτια αὐτῶν τῶν παθήσεων ὑπάρχει πάντα ὁ δάκτυλος τοῦ Διαβόλου. Γι' αὐτό, πλάι στὰ φάρμακα καὶ τὶς φυσικὲς θεραπείες, μεγάλη πάντα εἶναι ἡ βοήθεια ποῦ δίνει ἡ προσευχὴ, ἡ μετάνοια, ἡ κατάνυξις στὸ νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὶς ἀσθένειες τοῦ σώματος. Ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνες, ποῦ ὁ Θεὸς ἐξακολουθεῖ νὰ τὶς χρησιμοποιοῖ γιὰ νὰ δοξάζεται μετὴν καρτερία μας, τὴν ὑπομονὴν μας καὶ τὴν ἄσειστη πίστιν μας. Ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνες, ποῦ μοιάζουν σὰν τὸν σκόλοπα τοῦ μεγάλου Παύλου, ὁ ὁποῖος τρεῖς φορές εἶχε παρακαλέσει τὸν Κύριο γιὰ τὴν πάθησι ἐκεῖνη, ἀλλὰ ἔλαβε τὴν ἀπάντησι: «Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρις μου. Ἡ δύναμίς μου θριαμβεῦει ἀκριβῶς μέσα στὴν ἀδυναμία».

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

ρις ιατρική περιθάλψις οὐχὶ δὲ καὶ πλήρης φαρμακευτικὴ τοιαύτη, καθ' ὅσον ὁ ἐφοδιασμός τῶν ἰατρῶν γίνεται ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἀποθήκης διὰ τῶν ὑπαρχόντων πλέον ἀπαραιτήτων φαρμάκων καὶ εἰς μικρὰν ποσότητα, τὰ δὲ λοιπὰ προμηθεύονται οἱ ἀσθενεῖς ἰδίαις δαπάναις ἐκ τῶν κατὰ τόπους Φαρμακείων.

Παρακαλοῦμεν, ὅπως τὰ Τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε. ἐνεργήσωσι τὰ δέοντα, διὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς παρουσίας εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Ἐπὶ τούτοις παρέχομεν ὑμῖν τὴν πληροφορίαν, ὅτι αἱ παραχαί ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως θὰ χορηγηθοῦν ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. μετὰ τὴν κατὰ πληροφορίας μας ἐπιχειρήσασαν ψήφισιν νομοσχεδίου ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Διευθύνων Σύμβουλος
ΚΩΝ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

— Ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐκοινοποιήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11420/23 Ὁκτωβρίου 1958 Ἐγκύκλιος, διὰ τῆς ὁποίας ὀρίζεται ὅτι εἰς τὸ ὑποβαλλόμενον πιστοποιητικὸν τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐξόδων κηδείας, δεόν συν τοῖς ἄλλοις νὰ ἀναφέρεται ἡ πόλις ἢ ἡ κωμόπολις ἢ τὸ χωρίον, ἔνθα κατῴκει μονίμως ὁ ἀποβιώσας.

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀναφέρομεν ὅτι διὰ τὴν λήψιν τῶν ἐξόδων κηδείας συνταξιούχου, πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., μέσῳ τῶν Ἐρωτῶν Μητροπόλεων, τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά.

1ον. Αἴτησις τοῦ δικαιούχου, δεόντως χαρτοσημασμένη καὶ κληρικοσημασμένη. 2ον. Ληξιαρχικὴ πράξις θανάτου. 3ον. Ὑπεύθυνος δῆλωσις τοῦ δικαιούχου περὶ μὴ λήψεως τῶν ἐξόδων κηδείας παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ ἐξ ἄλλου οἰουδήποτε ταμείου. 4ον. Πιστοποιητικὸν Δήμου ἢ Κοινότητος περὶ τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ θανόντος συνταξιούχου, εἰς τὸ ὅποιον νὰ ἀναφέρεται, συν τοῖς ἄλλοις, ἡ πόλις ἢ ἡ κωμόπολις ἢ τὸ χωρίον ἔνθα κατῴκει μονίμως ὁ ἀποβιώσας. 5ον. Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τῆς κηδείας ἐπεμελήθη ἕτερον πρόσωπον, ἐλλείψει συζύγου καὶ τέκνων, ἀπαιτεῖται προσέτι βεβαίωσις τοῦ προστάντος τῆς κηδείας Ἐφημερίου καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, ἔνθα κατῴκει ὁ θανών, ἐξ ἧς νὰ προκύπτῃ ἡ ἀνυπαρξία συζύγου καὶ τέκνων καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῆς κηδείας ὑπὸ τοῦ αἰτούντος τὰ ἔξοδα κηδείας.

Ὑπομνήσκεται ὅτι τὰ ἔξοδα κηδείας καταβάλλονται μόνον διὰ τὸν θάνατον συνταξιούχου καὶ οὐχὶ ἠσφαλισμένου.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχ. ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Θεολογία» καὶ «Ἐφημέριος», ὅπως σημειώσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αίδεσ. Ν. Σιγάλαν, Τήνον. Ὡς εἶναι γνωστὸν τὸ Τ.Α.Κ.Ε. παρέχει σύνταξιν α) λόγῳ γήρατος, ἥτις ἀπονέμεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 75ου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ ἡσφαλισμένου, β) λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἥτις παρέχεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς συνεχοῦς ἐφημεριακῆς ὑπηρεσίας καὶ γ) λόγῳ ἀναπηρίας, παρεχομένην εἰς τοὺς καταστάνας ἀνικάνους ὅπως ἐπιτελοῦν τὰ ἐφημεριακὰ αὐτῶν καθήκοντα. Ὑμεῖς ἔχετε 21 ἐτῶν ἐφημεριακὴν ὑπηρεσίαν, ἐπομένως μόνον λόγῳ ἀναπηρίας δύνασθε νὰ συνταξιοδοτηθῆτε, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἐπικαλεσθῆτε ἀσθένειαν καὶ εἶναι σύμφωνος πρὸς τοῦτο καὶ ἡ ἀπαιτουμένη ἔνορκος βεβαίωσις τῶν ἰατρῶν. Δι' ἄλλον λόγον δὲν δύνασθε νὰ λάβητε σύνταξιν, ἐὰν παραιτηθῆτε τῆς ἐφημεριακῆς σας θέσεως. Ἐὰν νομίζετε ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ σας συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς συνταξιοδοτήσεώς σας λόγῳ ἀναπηρίας, γράφατέ μας διὰ νὰ σᾶς πληροφωρήσωμεν σχετικῶς.— Αἰδέσ. Φιλ. Π. Ἐνταῦθα. Αἱ πληρωμαὶ τῶν Νῶν αἱ γινόμεναι ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τῶν Μητροπολιτικῶν Γραφείων δὲν ὑποβάλλονται εἰς κληρικοσήμεναι. Ἀντιθέτως κληρικοσημαίνονται αἱ πληρωμαὶ αἱ πηγάζουσαι ἐκ συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ναῶν, ὡς διὰ τὴν ἀγορὰν εἰδῶν, διὰ τὴν πληρωμὴν ἡμερομισθίων κ.λ.π. Τὸ ζητούμενον βιβλίον α' Ἐκκλησιαστικοῦ Νόμου τοῦ κ. Καμβύση ἔχει ἐξαντληθῆ πρὸ πολλοῦ.— Αἰδέσ. Ἰωάννην Γεωργόπουλον, Ἄνω Εἰχώρον Φιλιατῶν Ἡπείρου. Δυστυχῶς δὲν δύνασθε νὰ ἐξαγοράσητε τὴν προὔπηρεσίαν σας ὡς Γραμματέας κοινότητος. Ἐὰν ἀποχωρήσητε τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἀνίκανος, καὶ ἐφ' ὅσον βεβαίως ἡ ἀνικανότης σας βεβαιωθῆ ἔνορκως ὑπὸ ἰατρῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου σας, θὰ λάβετε ὡς σύνταξιν 756 δραχμὰς μηνιαίως, ἐφ' ἅπαξ δὲ ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς δρχ. 9.500. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως σᾶς γνωρίζομεν τὰ ἐξῆς. Διὰ νὰ λάβῃ ὁ ἡσφαλισμένος πλήρη σύνταξιν πρέπει νὰ συμπληρώσῃ 35 ἔτη συντάξιμα, τοῦ χρόνου ὑπολογιζομένου ἀπὸ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. Δύναται ὅμως νὰ λάβῃ σύνταξιν, οὐχὶ πλήρη, ἐὰν ἔχη συμπληρώσει τὸ 75ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἔχη τὰ βασικὰ συντάξιμα ἔτη, ἢ, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐὰν ἔχη 35ετῆ ἐφημεριακὴν ὑπηρεσίαν καὶ ὄχι συμμετοχὴν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. Ἀρκεῖ ἡ συμπλήρωσις τοῦ 75ου ἔτους καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις 35ετοῦς ἐφημεριακῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀντιστρόφως. Ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας διδομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν δὲν δύνασθε καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐξάγετε συμπεράσματα, διότι ἡμεῖς ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἐκάστου ἐπιστολογράφου.— Ἱεροδιάκονον Ν. Β., Θ. Οἱ Ἱεροδιάκονοι ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς. Τὰ ἀσφάλιστρα εἰσπράττονται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν πληρωμὴν τῆς μισθοδοσίας καὶ ἀποδίδονται εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. Βεβαίως ὑπολογίζεται ὁ χρόνος τῆς διακονικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν συνταξιοδότησιν, ἐφ' ὅσον ἐγένοντο αἱ καταβολαὶ τῶν ἀ-

σφαλίστρων. Διὰ τὴν χειροτονηθῆτε εἰς Πρεσβύτερον πρέπει νὰ ἔχετε συμπληρωσῆσι τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας σας. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 30 ἔτους, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Μητροπολίτην ἡ χειροτονία σας εἰς Πρεσβύτερον. Τοῦτο ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν του. Τὸ ζητούμενον βιβλίον ἀπεστάλη ταχυδρομικῶς.—Κον Κ ω ν. Σ α κ ε λ λ α ρ ὀ π ο υ λ ο ν, Ὑποδ/σιν Χωρ/κῆς Ἁγίου Ὀρους, Καρυάς. Ἐλήφθη ἐπιταγὴ σας ὑπ' ἀριθ. 1382/26.6.1958 ἐπ' ὀνόματι τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία». Ἐπειδὴ δὲ ἐπ' αὐτῆς δὲν ὑπῆρχε ἔνδειξις διὰ συνδρομὴν τίνος περιοδικοῦ ἀποστέλλεται, ἐξεδόθη ἀπόδειξις διὰ συνδρομὴν σας τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν», ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας ἀπεστάλη ἡ ἐπιταγὴ. Ἐπομένως ἡ ὀφειλὴ σας εἰς τὸ Περιοδικὸν «Θεολογία παραμένει. Ἐκ τοῦ συνδρομητολογίου τῆς «Θεολογίας» διεγράφητε. Τὴν ὀφειλομένην συνδρομὴν σας δύνασθε νὰ τὴν ἀποστείλητε ἐπ' ὀνόματι τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», σημειοῦντες ἐπὶ τῆς ἐπιταγῆς ὅτι πρόκειται διὰ συνδρομὴν εἰς τὴν «Θεολογία». Ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὸ «Χαρούμενο Σπίτι» ἀπευθυνθῆτε εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν Ἰασίου 1, Ἀθῆναι. Σᾶς ἀπεστάλη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2874/3-5-58 ἀπόδειξις διὰ τὰς ἀποσταλείσας 25 δραχμάς. —Αἰδισ. Α. Κ. Π ε ι ρ. Σχετικῶς ἀναγνώσατε τὴν δημοσιευμένην ἀνακοίνωσιν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 21 φύλλον τῆς 1 Νοεμβρ. 1958. Πρέπει νὰ ὑποβάλετε αἴτησιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀνακοίνωσως. Πρέπει προσέτι νὰ ἔχετε ἡλικίαν κάτω τῶν 45 ἐτῶν, νὰ εἴσθε κατὰ προτίμησιν ἔγγαμος καὶ νὰ γνωρίζετε στοιχεῖα τοῦλάχιστον τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης. Τὰς λοιπὰς πληροφορίας δύνασθε νὰ τὰς λάβητε ἀπὸ τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν. Εἰς τὸ περιοδικὸν δὲν ὀφείλετε τίποτε. Ἡ «Θεολογία» ἐκδίδεται ἀνὰ τρίμηνον. Δημοσιεῖ μόνον ἐπιστημονικὰς μελέτας. Ἐὰν ἡ ἰδικὴ σας εἶναι ἢ ὄχι κατάλληλος, θὰ ἀποφανθῆ ἢ διευθύνουσα τὸ περιοδικὸν ἐπιτροπὴ. Δύνασθε νὰ τὴν ἀποστείλητε εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ, Ἁγ. Φιλοθέης 19, Ἀθῆναι. Διὰ τὰ λοιπὰ ἀναγνώσατε τὸν κανονισμόν, ὅστις δημοσιεῖται εἰς τὴν β' σελίδα τοῦ περιοδικοῦ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, Ἡ σύγκλησις τῆς Ἱεραρχίας. — **Χ.**, Ἀδελφικὰ Γράμματα. — **Νεοφύτου Μοναχοῦ** τοῦ Ἐγμλείτου, Περὶ ὑπομονῆς (Μετφρ. **Θεοδ. Σπεράντσα**). — **Βασιλ. Ἡλιάδης**, Ἐκεῖ ὅπου ὁ κληρὸς στάθηκε πρωτοπόρος εἰς ἕνα σκληρὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας. — **Ἀνθίμου Θεολογίτου**, Ἡ ἅγια καὶ ἱσαπόστολος Θέκλα. — Τὸ Πνευματικὸν Φροντιστήριον Κληρικῶν. — **Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου**, Ὁ Γέρον Ἡλίας. — **Βασιλ. Μουστάκη**, Κηρύγματα εἰς τὰ Εὐαγγελικὰ Ἀναγνώσματα τοῦ Ἔτους. — Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἀλληλογραφία.

Δι' ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Ὁδὸς Φιλοθέης 19—Ἀθῆναι. Τηλ. 27-689.